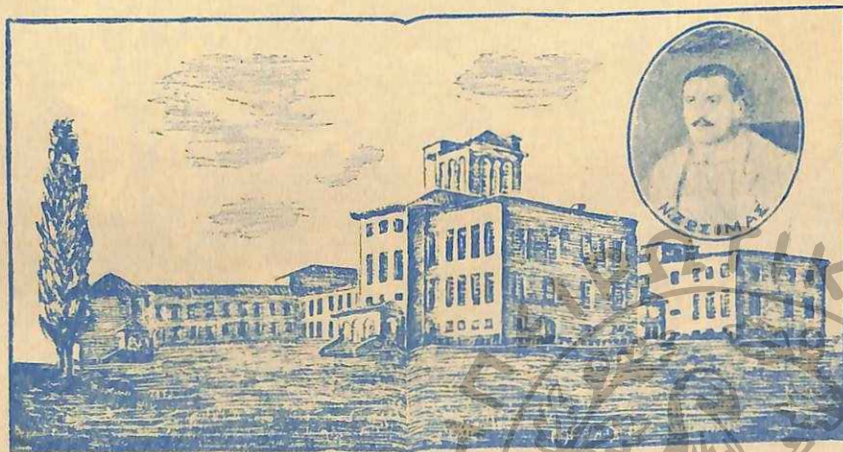

01

ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ

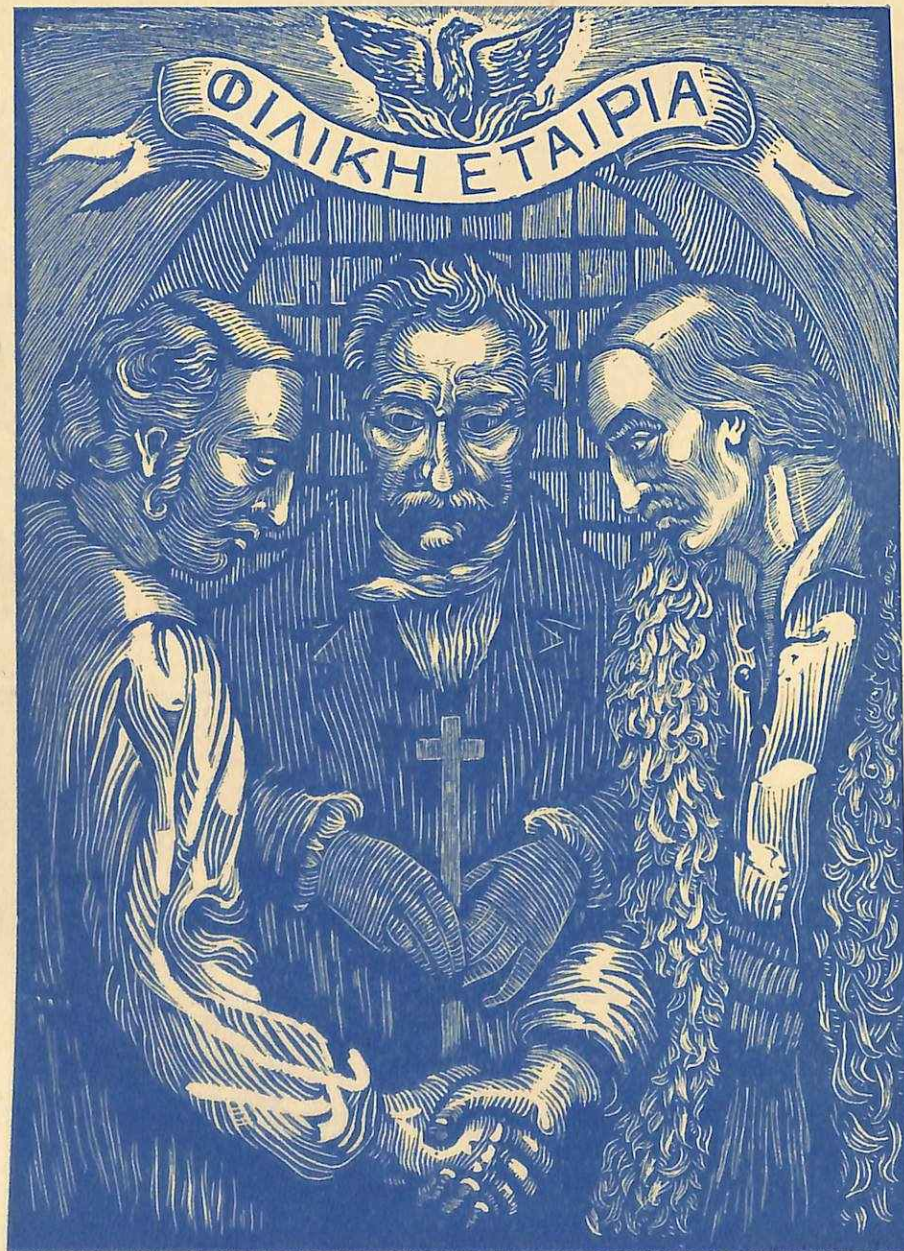

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΖΩΣΙΜΑΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 1959

ΕΤΟΣ Β'

ΤΕΥΧΟΣ 5

ΣΚΟΥΦΑΣ—ΤΣΑΚΑΛΩΦ—ΞΑΝΘΟΣ

ΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΖΩΣΙΜΑΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Έτος Β'.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 1959

Τεύχος 5

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΛΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Συντάσσεται από τους μαθητάς και μαθητρίας
των Προτύπων Δημ. Σχολείων της Ζ.Π.Α.

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΜΕΤΑΞΥ ΜΑΣ

Το περιοδικό μας διαθέτει είκοσι μεγάλες σελίδες και παρ' όλα αυτά είναι αδύνατο να χωρέσει όλες τις συνεργασίες που στέλλουν κάθε φορά οι μαθηταί των Σχολείων μας. Είναι φυσικό, ύστερα απ' αυτό, να δημιουργούνται παράπονα που δικαιολογούνται πολλές φορές είναι, αφού δε δημοσιεύονται όλα όσα μας δίδονται. Για να μετριάσουμε τα παράπονα αυτά προσπαθούμε, σε κάθε νέο τεύχος του περιοδικού, να μη γράφουν οι ίδιοι που έδημοσίευσαν συνεργασίες τους στα προηγούμενα. Κι' όμως ο χώρος είναι λίγος και πάλι όλοι δε θα ικανοποιηθούν. Μια θεραπεία υπάρχει γι' αυτό: Να αυξηθούν—να διπλασιασθούν αν είναι δυνατόν—οι σελίδες του περιοδικού. Καταβάλλουμε προσπάθειες προς την κατεύθυνση αυτή κι' ελπίζουμε να το επιτύχουμε. Τότε κανείς δε θα μένει παραπονεμένος! Ός τότε όμως υπομονή! Καλ προσοχή και φροντίδα ώστε, ό,τι γράφουμε, να είναι καλό για να μπορέσει να δημοσιευθεί.

Η μεταφορά της Δανειστικής μας βιβλιοθήκης στη νέα της αίθουσα, μας επιτρέπει να αποφεύγουμε το συνωστισμό που παρατηρείτο τα προηγούμενα χρόνια. Μπορούμε λοιπόν να αναμένουμε χωρίς φωνές και θορύβους τη σειρά μας και να μη ταλαιπωρούμε με τη βιασύνη μας τους σπουδαστές που μας δανείζουν τα βιβλία.

Ο χειμώνας έγινε αίτια να κλείσει το Κέντρο της Παιδικής χαράς. Τώρα μπήκαμε στην άνοιξη και όπου νάναι θα... άνοιξη και το Κέντρο μας. Όρεξη μονάχα νάχουμε και θα ξαναβρούμε σύντομα τ' αγαπημένα μας παιχνίδια...

ΠΟΛΛΟΙ από τους μαθητάς των Προτύπων προσέφεραν παλιά τους αναγνωστικά και παιδικά βιβλία στους πτωχούς μαθητάς ενός άκριτου χωριού του Νομού μας. Είναι αξιέπαινοι για τη χειρονομία τους αυτή και πρέπει το παράδειγμά τους να το μιμηθούν και άλλοι γιατί και άλλα Σχολεία της Ήπείρου έχουν ανάγκη ενισχύσεως από κάθε είδους παιδικά αναγνώσματα.

ΚΑΝΟΥΜΕ σ' όλους μια σύσταση: Να μη καταστρέφουν τα τεύχη του Περιοδικού, αλλ' αφού τα διαβάσουν—και τόσα πολλά έχουν να ωφεληθούν από το διάβασμά τους—να τα κρατούν και να τα βιβλιοδετούν στο τέλος κάθε χρόνου. Οι μικροί τόμοι που θα σχηματισθούν θάναι για μας άργότερα ένα πολύτιμο κομμάτι της ζωής μας, κι' όταν μεγαλώσουμε, με νοσταλγία θα ξαναγυρίζουμε στα όρατα παιδικά μας χρόνια και ξεφυλλίζοντας τότε το Περιοδικό μας θα μεταφερώμαστε σε μια εποχή τόσο μακρινή, μά και τόσο αγαπητή!.. Θά ξανασμύθουμε με τους φίλους μας, θά θυμώμαστε με σεβασμό τους δασκάλους μας, που

τόσες φροντίδες καταβάλλουν για την πνευματική μας μόρφωση και την ήθική μας διαπαιδαγώγηση και θά νιώθουμε συγκίνηση ξαναδιαβάζοντας τα πρώτα μας δημιουργήματα... Άς μη καταστρέφουμε λοιπόν το Περιοδικό μας που αποτελεί ένα ζωντανό κειμήλιο μιας ωραίας περιόδου της ζωής μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ θερμά τους φίλους συμμαθητάς των σχολείων της Πατρίδος μας για τις συνεργασίες που μας στέλλουν και τα καλά λόγια που γράφουν για το Περιοδικό μας. Τους συγχαίρουμε και μεις για την πρόδοό τους και την προσπάθεια που καταβάλλουν, πολλοί απ' αυτούς, εκδίδοντας σχολικές εφημερίδες με όρατα εμφάνιση και πλούσιο περιεχόμενο.

Η γρίπη, έκανε και φέτος πάλι θραύση. Πρώτη εξαδέλφη της περιουσίας, της Ασπικής, έβαλε τα δυνατά της να φανή άνταξία της... προγόνου της. Σε μας τους μικρούς φαίνεται μάλιστα πως έχει ιδιαίτερη αδυναμία, γι' αυτό και πολύ λίγους άφησε άπειραχτους. Ένας-ένας στην αρχή, δυο-δυο και περισσότεροι άργότερα δικαιώσαμε τον πυρετό και τους πόνους της. Το κακό είναι που κοντά στα βάσανά μας αυτά, χάσαμε και αρκετά μαθήματα, γι' αυτό τώρα πρέπει να βάλουμε τα δυνατά μας για να συμπληρώσουμε τις ελλείψεις μας.

ΟΣΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΔΕ ΦΕΡΟΥΝ
ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΙΝΑΙ ΓΡΑΜΜΕ-
ΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΖΩΗ

Ο Νεομάρτυρας

Ο Άγιος Γεώργιος είναι ένας από τους νεώτερους μάρτυρας της Χριστιανοσύνης. Γεννήθηκε μέσα στη φτώχεια, στον πόνο και στη σκλαβιά. Ένοιωσε κατάκαρδα τα πιο συγκινητικά συναισθήματα κι' από μικρός επόνεσε πολύ. Αγάπησε με όλη τη δύναμη της χριστιανικής του ψυχής τους σκλαβωμένους αδελφούς του και όνειρεύτηκε κι' αυτός μια ελεύθερη και γαληνεμένη ζωή. Έζησε πολύ βασανισμένα τα καλύτερα χρόνια της ζωής του μέσα στα σκλαβωμένα Γιάννενα και αγωνίστηκε τόσο σκληρά για να κρατήσει ακέραιο ό,τι πολυτι-

Προσκύνημα στον τάφο και τὸ σπίτι τοῦ Ἀγίου

Στις 18 τοῦ Γενάρη, κάθε χρόνο, ὁ λαὸς καὶ τὰ Σχολεῖα τῆς Ἑπειρωτικῆς Πρωτεύουσας ταῖνε καὶ δοξάζουν τὴ μνήμη τοῦ Νεομάρτυρος Γεωργίου. Ἡ μέρα αὐτὴ παῖνει λαμπρὸ καὶ πανηγυρικὸ χαρακτήρα. Εἶναι Ἑθνικὴ καὶ θρησκευτικὴ γιορτὴ γιὰ ὅλους μας, γιατί ὁ Ἅγιος δὲν εἶναι μονάχα μάρτυρας τῆς

τίξεϊ στὴ ἱσὴ. Τὸ μεγάλο του ἔργο μέσα στὸ γοργὸ κύλισμα τοῦ χρόνου θὰ μένει καὶ θὰ φωτίζει κάθε χριστιανικὴ Ἑπειρωτικὴ ψυχὴ ὅπως δυνάμωνε κι' ἐφώτιζε καὶ

Πίστeweς τοῦ Χριστοῦ μας, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ μεγάλος Ἑθνομάρτυρας.

Σήμερα εἶναι ἡ μέρα γενικοῦ προσκυνήματος.

Μιὰ πλημμύρα ἀπὸ γαλάσιες σημαῖες σκεπάζει τὴν πόλι μας... Εἶναι ἀργία καὶ τὰ καταστήματα εἶναι κλειστά. Οἱ καμπάνες στὴ Μητρόπολι χτυποῦνε δυνατά. Ἀπὸ τοὺς δρόμους κατεβαίνουν χιλιάδες Χριστιανοί, ποὺ πάνε γιὰ τὴ προσκυνήσουν. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ στὰ πεζοδρόμια πολὺς κόσμος περιμένει μὲ ἀγωνία νὰ περάσει ἡ ἀγία εἰκόνα. Ἡ συγκίνησις, ἡ πίστις, ἡ εὐλάβεια ἀνάμικτα ζωογραφίζονται στὰ πρόσωπα τοῦ πλήθους. Στρατὸς, Χωροφυλακὴ, μαθηταὶ καὶ μουσικὴ εἶναι παρατεταγμένοι. δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ δρόμου. Σὲ λίγο ἀρχίζει ἡ λιτανεῖα. Παντοῦ βασιλεύει ἡσυχία. Ἀνάσα δὲν ἀκούγεται. Περνοῦν τὰ ἐξαπτέρυγα μὲ τὰ λάβαρα ψηλά. Περνοῦν οἱ Δεσποτάδες μὲ τὴν ἁγία εἰκόνα στολισμένη μὲ δάφνες καὶ λουλουδία. Περνοῦν οἱ παπᾶδες καὶ οἱ ἀρχεῖς τῆς πόλεως. Περνοῦνε τὰ Σχολεῖα μὲ ἀργὸ βῆμα... Ὅλοι προχωροῦνε γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Ἀγίου.

Ἡ λιτανεῖα εἶναι πολὺ μεγαλοπρεπής. Μᾶς θυμίζει τίς γιορτὲς καὶ τίς λιτανεῖες, ποὺ διαβάσαμε στὰ βιβλία γιὰ τὰ ἱστορικὰ χρόνια τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας. Ρίγη ἐνθουσιασμοῦ καὶ θαυμάσια συγκίνησις νοιώθουμε καθὼς περνᾶει ἡ πομπή. Ὅλοι μας μικροὶ μεγάλοι, σταυροκοπιόμαστε εὐλαβικὰ καὶ ζητοῦμε ἀπὸ τὸν Ἅγιο δύναμι καὶ βοήθεια... Εἶθε ὁ Ἅγιος Γεώργιος νὰ χαρίξῃ πάντα στὸν κόσμο τὴν υγεία, τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ...

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Β' Μονοταξίου ΣΤ' Τάξις

ΕΛΕΥΘ. ΓΙΟΤΜΑΤΖΙΔΗΣ

Τάξις Στ' Βου Μονοταξίου

Τὸ σπίτι τοῦ Νεομάρτυρος Ἀγίου Γεωργίου κοντὰ στοὺς Ἀμπελοκήπους

μώτερο ἔκρυβε θαθεῖα στὴ μεγάλη χριστιανικὴ του ψυχὴ. Οἱ καιροὶ εἶναι δύσκολοι καὶ ἡ φοβέρα τῶν Τούρκων σαρώνει τὰ πάντα. Ὁ Γεώργιος παλεύει στὴν φουρτ'να καί...πέφτει μαρτυρικά...

Γίνεται ἐπὶ κλέος τῶν Ἰωαννίνων καὶ ὁ μεγάλος προστάτης τοῦ λαοῦ του. Τὸ μαρτύριο δυνάμωνει τίς ψυχές μας καὶ μᾶς φω-

τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του. Σκύβουμε εὐλαβικὰ μπροστὰ στὸ φρικτὸ του μαρτύριο καὶ προσκυνοῦμε γονατιστὰ τὴν ἁγία καὶ σεπτή του εἰκόνα. Ἄς εἶναι πάντα ὁ μεγάλος βοηθὸς καὶ προστάτης ὅλων μας.

ΑΠΟ ΤΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΖΩΗ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

Ἡ ἐορτὴ τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν

Βασίλειος ὁ Μέγας, Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καὶ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Τρεῖς ἑξακουστὲς μορφές, τρεῖς μορφές ποὺ μένουν ἀξέχαστες ὅσα χρόνια κι' ἂν περάσουν. Εἶναι οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι. Οἱ προστάται τῶν γραμμάτων. Οἱ τρεῖς μελίσσοι τοῦ ποταμοῦ τῆς Σοφίας. Σὰν φωτεινοὶ φάροι ἔφεγγαν καὶ θὰ φέγγουν αἰώνια. Θὰ σκορπίζουν παντοῦ τὸ θεῖο φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Πόσα καὶ πόσα δὲν προσέφεραν στὴν ἐκκλησία! Μὲ τὴν ρητορικὴ δύναμη κατεπολέμησαν τὰς αἵρέσεις. Τρεῖς μεγάλες μορφές ποὺ στάθηκαν ἀκλόνητες ἀπὸ ἐξορίες καὶ βασανιστήρια. Σπύρπισαν σὰν ἄστρα φωτεινὰ λαμπρές ἀκτίνες ποὺ χύθηκαν, φώτισαν καὶ θέρμαναν καὶ στερέωσαν τὴν Ὁρθόδοξη πίστη. Βοήθησαν πτωχοὺς, ὁπιοῦντες ῥιζαν ἀδυνάτους, παρηγόρησαν ἀπελπισμένους, ἔδωσαν τὰ πάντα γιὰ τὴν εὐτυχία τῶν ἄλλων. Μὲ τὴν μεγάλην τους ἐπιμέλεια καὶ ὑπακοὴ πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ χάρις

στὴν χριστιανικὴ ἀνατροφή ποὺ πῆραν, κατώρθωσαν νὰ γίνουν τρεῖς ἁγίες μορφές ποὺ πάντα θὰ φωτίζουν.

Τὰ σοφὰ βιβλία των καὶ τὶ δὲν λένε! Διαβάζοντάς τα κανεῖς νομίζει πὼς βρίσκεισαι σ' ἓνα ἀνθόκηπο μὲ χιλίων λογίων ἄνθη καὶ μυρωδιές. Διορθάνεται τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ χριστιανισμοῦ νὰ τὸν κυριεύῃ. Καὶ μὲ τὸ πνεῦμα του φθάνει ὅλο καὶ πιὸ κοντὰ στὸ Θεό. Γι' αὐτὸ εἶναι προστάτες τῶν γραμμάτων καὶ τιμοῦνται ξεχωριστὰ ἀπὸ τὰ σχολεῖα.

Ἄς τοὺς μιμηθῶμε στὴν ἐπιμέλεια, στὸ σεβασμὸ ποὺ ἔδειχναν πρὸς τοὺς γονεῖς των!

Οἱ τρεῖς Ἱεράρχαι ἂς μένουν πάντα στὴ μνήμη μας φωτεινὰ παραδείγματα καὶ πάντα ἂς φωτίζουν μὲ τὸ φῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ κάθε ἀνθρώπινη ψυχὴ καὶ πιὸ πολλὴ τίς ἄγνές παιδικὲς ψυχές μας.

ΜΑΡΙΑ ΒΙΤΣΑ
Τάξις Στ' 4)ξίου

ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ ΤΖΑΚΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Σημερώνει Κυριακή. Μιὰ φωνὴ διασχίζει τὸν παγερὸ ἀέρα:

—Κύο - Γιάννη, θὰ ἔρθετε νὰ πᾶμε στὸ χωριό;

—Μάλιστα, Θόδωρε, μιὰ στιγμὴ νὰ ἐτοιμαστοῦμε.

Ἀπὸ χθὲς ὁ πατέρας μου, εἶχε συνεννοηθῇ μὲ ἓναν φίλο του νὰ πᾶμε στὸ χωριὸ Βίτσα.

Καὶ αὐτὸς ἦρθε μὲ τὸ αὐτοκίνητο νὰ μᾶς πάρῃ. Ἐτοιμασθήκαμε καὶ κατεβήκαμε, μπήκαμε στὸ αὐτοκίνητο καὶ φέγαμε. Σὰν βγήκαμε ἔξω ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα, γύρισα καὶ κοίταξα πίσω. Καὶ ὅπως ἡ πρωτὴν δροσιὰ ἐστάλαξε στὸ χῶμα, ἀπὸ τίς στέγες τῶν σπιτιῶν, μοῦ φάνηκε πὼς τὰ σπίτια, χύνοντας δάκρυα, μᾶς ἀποχαιρετοῦσαν καὶ ἔλεγαν: «Καλὸ ταξίδι».

Προχωροῦσαμε. Οἱ κάμποι ὁλοφάνενοι καὶ ὁροσεροὶ ἔμοιαζαν σὰν θεμενὰ χαλιά. Ὅσο ἀνεβαίναμε ψηλὰ τόσο καὶ πιὸ κοφὸ ἔκανε.

Κοιτοῦσα ἀπὸ τὸ τζάκι τοῦ αὐτοκινήτου καὶ δὲν κατάλαβα πὼς εἶχα φθάσει στὸ χωριό.

Κατεβήκαμε ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο καὶ πῆγαμε στὸ σπίτι τοῦ φίλου τοῦ πατέρα μου.

Ἀνεβήκαμε μιὰ σκάλα καὶ μπήκαμε μέσα σ' ἓνα δωμάτιο. Στὴ γωνιά ἦταν ἓνα τζάκι. Ἀνάψαμε τὴν φωτιὰ καὶ καθίσαμε δίπλα. Οἱ κόκκινες φλόγες σκόρπισαν εὐχάριστη φωτιὰ.

Ἐνῶ οἱ μεγάλοι μιλοῦσαν, ἐγὼ καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ ἀπὸ - Ὁδωσίου, πυρόντομας τὰ χέλια μας, λέγαμε παραμύθια. Τὰ ξύλα ἔτοιζαν σὰν νὰ ἔλεγαν: «Καθίστε παιδιὰ κοντὰ μου νὰ ζεσταθῆτε. Καθίστε καὶ πότες ἱστορίες».

Σιγά - σιγά ἦρθε τὸ μεσημέρι. Στρώσαμε τὸ τραπέζι καὶ ἀρχίσαμε νὰ τρῶμε.

Ὅταν τελειώσαμε τὸ φαγητό, ἐροῦσαμε ἓνα ξύλο στὴ φωτιὰ καὶ ἔπλωθήκαμε νὰ κοιμηθῶμε. Ὁ ὕπνος μᾶς πῆρε γρήγορα. Κοιμήθηκα κατὰ μιὰ ὄρα.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἀνοίξα τὰ μάτια μου καὶ σηκώθηκα. Πλῆθρα καὶ ἑκατὸς νὰ ζωογραφίσω διέλα στὴ φωτιὰ. Σὲ λίγο ξύπνησαν καὶ οἱ ἄλλοι.

Ἦταν παραμονὲς τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, 20 Ἰανουαρίου 1959.

Ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ Σχολείου μας συγκεντρώθηκαν στὶς 10.30' τὸ πρωὶ γιὰ νὰ γιορτάσουμε τὴ μεγάλη αὐτὴ ἐορτὴ τῶν γραμμάτων.

Μπήκαμε στὴ γραμμὴ καὶ πῆγαμε στὴν αἴθουσα τελετῶν.

Ψηλά, μπροστὰ στὴν σκηνὴ μιὰ μεγάλη διαφωστεφανωμένη εἰκόνα ἔδειχνε τοὺς φωστῆρες τῆς Οἰκουμένης, τοὺς τρεῖς Ἱεράρχας.

Στὰ ἄγια φωτεινὰ τοὺς πρόσωπα εἶναι χυμὴν ἄσπετος ἡσρότης.

Στὰ χέρια τοὺς λάμπουν τὰ χρυσὰ Εὐαγγέλια καὶ μὲ τὰ δεξιὰ τοὺς χέρια μᾶς εὐλογοῦν.

Αἱ μαθήτριά, Μιράντα Χρηστίδου, τοῦ 6)ξίου, καὶ Ζήνα Γκίκα, τοῦ 4)ξίου, ἀπήγγειλαν ποιήματα γιὰ τοὺς τρεῖς Ἱεράρχας.

Ἐπειτα, ἔλαβε τὸν λόγο ὁ διδάσκαλος τῆς Ἀκαδημίας κ. Θρασύβουλος Βλαδίκας, ποὺ μᾶς ἐξήγησε τὸ σκοπὸ τῆς ἐορτῆς.

Μᾶς εἶπε λίγα λόγια γιὰ τὴ ζωὴ τους καὶ τὸ ἔργο τους, πὼς φώτισαν τὴν Οἰκουμένη μὲ τὰ σοφὰ τοὺς λόγια καὶ πὼς σήμερα διαβάζοντας τὰ βιβλία τους, ἀσκετοὶ παραστρατημένοι ἄνθρωποι, μπαίνουν στὸν δρόμο τοῦ Θεοῦ.

Τελειώνοντας τὸν λόγο του πολλὰ χειροκροτήματα ἀκούστηκαν ἀπὸ ὅλους τοὺς μαθητὰς καὶ μαθητρίδας.

Τότερα ἡ χορωδία τῶν σπουδαστῶν τῆς Ζωσιμάδας Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας ἔψαλε τὸ γεμάτο νοήματα τροπάριόν των.

Τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας!.. Ἀκούοντάς το τοὺς φαντάστηκα νὰ ἔλεον διανοημένους, νὰ φιλοξενοῦν ὁ δόξασσαν καὶ νὰ χρηστίζουν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐορτὴ ἐτελείωσε καὶ ὅλοι φύγαμε χαρούμενοι, πρὸς τοὺς γονεῖς, γιὰ νὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς μὲ τὴν εὐλογία τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΡ. ΤΖΟΜΑΚΑΣ
Τάξις Στ' 4)ξίου

Ἡ ἀπέρα μου μὲ τὴν κυρία Οὐρανία ἔφτασαν ἓνα ἑστὸ τσάι.

Καθίσαμε ἑνὰ δίπλα στὴ φωτιὰ καὶ τὸ ἔπιαμε. Σιγά - σιγά ἄρχισε ὁ ἥλιος νὰ βασιλεύῃ. Τὸ φεγγάρι ἔδωκε ἀπὸ τὸ δοννὸ. Ἀπὸν σκεπάσαμε τὴν φωτιὰ, μὲ πολλὴ λύπη ἀφίσαμε τὸ σπίτι μὲ τὸ ἑστὸ τσάι, καὶ γυρίσαμε στὴν ὁδοῖα πόλι μας καὶ στὸ δροσιὸ σπίτι μας.

ΙΑΣΩΝ Ι. ΓΙΟΤΝΗΣ
Τάξις Δ' 4)ξίου

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Μιά καλή μου πράξις

Ήταν παραμονή Πρωτοχρονιάς. Είχα βγή μαζί με την μαμά μου στην αγορά γὰ νὰ ἀγοράσω διάφορα παιχνίδια, καὶ πὺ πολλὰ μιὰ ὥραία κούκλα ποὺ τὴν εἶχα δῆ, καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ τὴν πάρω.

Ὅταν ἐφθάσα στὸ μαγαζὶ ἡ πὺ δὲ ὥραία αὐτὴ ἦταν. Κάθισα λίγο ἀκόμη νὰ τὴ δῶ με τὴν μαμά μου.

Πίσω μου ἄκουσα δὺ ἀδόνατες φωνές. Γυρίζω καὶ βλέπω δύο παιδάκια ἀδόνατα καὶ κουρελιασμένα. Τὸ ἕνα ἦταν κοριτσάκι με ἐξέπλεκα τὰ ξανθὰ μαλλιά του. Τὸ ἄλλο ἀγόρι ποὺ τὸ κοινὸ παντελόνι του ἦταν χυλιομπλωμένο.

—Τάκη, πόσο θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ εἶχα αὐτὴν τὴν κούκλα! Μπορεῖ ὁ «Αἰ-Βασίλης νὰ μοῦ τὴν κάνει δῶρο.

Τὸ παιδί μὲς μπόρεσε κατὶ νὰ πῇ, γιὰ τὴν μάτια του εἶχαν γεμίσει δάκρυα.

—Πᾶμε νὰ φύγουμε Ἑλένη..., ὁ «Αἰ-Βασίλης σκέπτεται μόνον τὰ πλούσια παιδιά.

—Μαμάκα πάρε αὐτὴ τὴν κούκλα γιὰ νὰ τὴν δώσουμε σ' αὐτὸ τὸ πτωχὸ παιδάκι. Δὲν εἶδες; τί πολλὰ παιχνίδια ἔχω σπῆτι μου;

Ἡ μαμά ποὺ παρακολουθοῦσε τὴ θλίβερα σκηνή, ἀμέσως, πῆγε μέσα νὰ ἀγοράσει τὴν κούκλα καὶ ἐγὼ ἔτρεξα νὰ σταματήσω τὸ κοριτσάκι ποὺ ξεκινοῦσε νὰ φύγει...

Τὴν ἔδωσα. Ἀπλῶς τὰ δὺν ντροπαλὰ του χέρια, τὴν πῆρε καὶ μ' ἐχαρίστησε. Χαρούμενη γιὰ τὴν καλὴ μου πράξι ἐφυγα εὐχαριστημένη.

HBH ΤΣΑΝΑΔΗ

Τάξις Δ' 6)ξίου

Τι ἀξίζει ἡ ἐργασία

Ἀπὸ τὴν πείρα τους οἱ ἄνθρωποι γνωρίζουν ὅτι ἡ ἐργασία εἶναι ἀπαραίτητη στὴν ζωὴ. Χωρὶς αὐτὴ δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει ὁ ἄνθρωπος. Ἀπὸ τότε ποὺ ἐπαύστηκε ὁ πρῶτος ἄνθρωπος εἶχε σύντροφό του τὴν ἐργασία, μετὰ τὸ νὰ περιποιηθῇ τὰ δένδρα, τὰ φυτὰ, τὸν κῆπο τοῦ Παράδεισου.

Ἐπομένως ἡ ἐργασία εἶναι πολλὰ παλαιὰ ὥσ' οἱ ἄνθρωποι. Ἡ ἐργασία εἶναι ἐμφυτη στὸν ἄνθρωπο γιὰ τὴν σημαίνει ζωὴ. Ὅποιος ἐργάζεται αὐτὸς νοιώθει εὐχάριστα τὴν ζωὴν του. Κάποτε θὰ ἔτυχε νὰ δοῦμε τὸ δὺν ποὺ δογῶναι τὴν γῆ πῶς λάμπει ὅταν θγαίνει ἀπὸ τὸ χῶμα, καὶ πῶς εἶναι σκουριασμένο ὅταν μὲν ἀχρησιμοποιοῦται πεταμένο ἔξω ἀπ' τὸ χωράφι.

Κατὶ τέτοιο συμβαίνει καὶ στὸν ἄνθρωπο, ὅταν δηλ. ἐργάζεται εἶναι γεμῖ

τος θγεία, ζωὴ καὶ ὄρεξι, ἐνῶ ὁ τεμπέλης ποὺ μένει ἀκίνητος, γίνεται νοθρὸς καὶ κακομοίρης. Ὁ ὀκνηρὸς εἶναι ἀχρηστος στὸν ἑαυτὸ του, στὴν οἰκογένειά του καὶ στὴν κοινωνία, γιὰ τὴν δὲν δημιουργεῖ οὔτε ὠφελεῖ κανένα.

Τὰ κτίρια, οἱ δρόμοι, τὰ μαγαζιά γίνονταν κατὰ τὴν ἐντατικὴν ἐργασίαν. Ἡ ἐργασία προφυλάσσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ πολλὰ κακὰ, ἀπάτη, κλοπὴ, εἰς τὰ ὅποια θὰ κατέφευγε ὁ ἄνθρωπος ἂν δὲν ἐργαζόταν, καὶ στὸ τέλος ἡ τεμπελιά του θὰ τὸν οδηγούσε στὴν φυλακή. Ἐνῶ τὸν ἐργατικὸν ἄνθρωπο ἡ ἐργασία τὸν φυλάει ἀπ' αὐτὰ τὰ ἐλαττώματα, διότι μετὰ τὴν ἐργασία του κερδίζει τίμια τὸ ψαμμί του. Καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶπει: «Ὁ μὴ ἐργαζόμενος μὴδὲ ἐσθιέτω».

Ἀπ' ὅλα αὐτὰ συμπεραίνομε ὅτι ἡ ἐργασία μᾶς δίδει τὰ ἀγαθὰ ποὺ κάνουν τὸν ἄνθρωπο ἐνταχθῆ, ἀλλὰ καὶ σκληρὰ γωγεῖ τὸ σῶμα καὶ τὸ κάνει ἀνθεκτικὸ στὶς διάφορες ἀρρώστειες καὶ δημιουργεῖ χαρακτῆρα τίμιο.

ΚΩΣΤΑΣ Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ
Τάξις Στ' 6)ξίου

Τὸ σκυλάκι μου ὁ Ντίκ

Μιά μέρα, θυμάμαι, πηγαίναμε στὸ χωριὸ μας. Στὸ δρόμο βρήκαμε ἕνα μικρὸ καὶ μαῦρο σκυλάκι, πατημένο στὴν οὐρά. Πόσο τὸ λυπήθηκα! Τὸ πῆρα τότε καὶ τὸ ἔβαλα στὸ ἔξω καὶ ὅταν φθάσαμε στὸ χωριὸ πῆγαμε καὶ τοῦ βάλουμε λίγο ὀρόσθην οὐρά του. Τὸ πρῶτ ποὺ σηκώθηκε πῆγαμε νὰ δοῦμε τί κάνει. Πόσο μεγάλη ἦτο ἡ χαρὰ μου μόλις εἶδα ὅτι ἦταν καλὰ. Κατάλαβα πῶς πενοῦσε καὶ τοῦ δώσαμε λίγο ψωμὶ νὰ φάη μέσα σὲ σάλτσα. Ἀποῦ ἔφαγε, πῆγε ὁ μπαμπᾶς μου καὶ τοῦ ἀγόρασε μιά ἀλυσίδα. Σκεφτήκαμε νὰ τοῦ βγάλουμε κι' ἕνα ὄνομα, καὶ τὸ καλύτερο θὰ ἦταν Ντίκ.

Ἀχ! ὅμως ἦρθε μιὰ καταραμένη ἡμέρα ποὺ θὰ σῶς τὴν πῶ ἀμέσως. Εἶχα βγῆ ἔξω. Εἶφνον κατὶ κραυγὲς ἀκούστηκαν ποὺ ἔλεγαν:

—Φύγετε ὅλοι ἀπὸ τὸν δρόμο. Ἐνα λυσσομένο σκυλὶ ἔρχεται κατεπάνω σας». Ὅλοι φύγαμε μόνον ὁ Ντίκ ἔμεινε στὸν δρόμο.

—Ντίκ, Ντίκ, τοῦ φώναξα. Ἐλα γρήγορα ἔδω».

Ὅμως δὲν εἶχα προφθάσει νὰ τελειώσω, ὅταν εἶδα μιὰ τραγικὴ εἰκόνα. Τὸ λυσσομένο σκυλὶ εἶχε πιάσει ἀπὸ τὸ λαμὶ τὸν Ντίκ καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸν δαγκώσει. Δὲν μπόρεσα νὰ τὸ βλέπω αὐτὸ καὶ πῆρα μιὰ πέτρα καὶ τὴν πέταξα γιὰ νὰ χτυπήσω τὸ λυσσομένο σκυλὶ.

Τὸ γατάκι μου

Εἶναι ἕνα μικρὸ ζώακι, τὸ ἔχει ἀγάπησι ἡ οἰκογένειά μας. Παιγνιδιάρικο, ὁμορφο, καὶ ἀγαπημένο ἀπ' ὅλους.

Εἶναι τὸ μικρὸ χαϊδεμένο γατάκι τοῦ σπιτιοῦ μου. Γιὰ δέστε πῶς γλῆφει ὅλο-ὄλο τὸ πατάκι μετὰ τὸ γάλα! Δέστε τὴν μικρὴ ὁμορφὴ μουσουδίτσα του! Τὰ δὺν του ματάκια. Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀγαπημένο μας ζῶο.

Πρῶτ-πρῶτ, πρὶν βγῆ ὁ ἥλιος, τεντῶναι τὸ λαμουδάκο του καὶ μυρίζει τὴν πρωινὴν δροσιά. Ἐπειτα, δρόμο ἐμπρός γιὰ ἔξω! Σκαρφαλώνει στὰ δένδρα, παίξει χαρούμενα καὶ ἀπολαμβάνει τὸν ἥλιο ἑξαπλωμένο στὸ δροσερὸ γρασίδι.

Ὁ! τὸ λαρυγγάκι του κώλλησε! Θέλει νεράκι. Μὰ τὴ θύση εἶναι ἀδόνατον νὰ ἀνοίξῃ. Μὰ νὰ, τὸ κουβαδάκι παραγκωμένο νερό.

—Τὸ ἔβλεπε ἡ κοπέλλα σκέφτηκε». Μὰ ἂν πῶ λίγο δὲν πειράζει.

Πλάτο! πλάτο! κάνει ἡ μικρὴ κόκκινη γλωσσά του μέσα στὸ νερό. Δροσίστηκε τὸ λαρυγγάκι του. Ἐμπρός τώρα δρόμο γιὰ παίξιν. Μὰ νὰ, τὸν φωνάζουν γὰ τὸ φαγητό. Ὁ! κι' ἔχει μιὰ πείνα, ποὺ δὲν σὲ βλέπει. Τὸ φαγητάκι του εἶναι ψωμάκι μετὰ γάλα. Σὲ λίγο τὸ φαγητὸ ἔφαγε στὴν κοιλίτσα του. Νὰ παίξῃ τώρα; Ἀ! δὲχ!

Μὰ ἕνα κριτ! κριτ! τὸ τρομάζει ξαφνικά!

—Ποντικᾶκι θὰ εἶναι, σκέφτηκε.

Καὶ τώρα ἀρχίζει τὸ τρελλὸ κυνηγητό.

—Μὰ ἀπὸ ποῦ ἔρχεται ὁ θόρυβος; Ἀπὸ τὴν κρεβατοκάμαρα, σκέφτηκε. Μὰ πῶς θὰ πάω; Μέσα κοιμούνται τὰ ἀφεντικά μου! Ὁ! τώρα;

Δὲν χάνει καιρό; τρέχει μέσα. Μὰ τί βλέπει; Ὅλοι μέσα στὸ δωμάτιο γελῶν μαζί του.

—Θὰ ποῦ ἔκαναν φάρσα - λέει μέσα του. - Θὰ πάω ἔξω.

Μὰ τώρα, μικροί μου φίλοι μεγάλωσε καὶ δὲν ξεγελιέται ἀπὸ τέτοια.

Τώρα ἔγινε ἕνα χαϊδεμένο μικρὸ, σοβαρὸ, γατάκι.

NTINA Γ. ΓΡΑΒΒΑΝΗ

Τάξις Δ' 6)ξίου

Ὅμως ὁ Ντίκ δὲν εἶχε χάσει τὸ θάρρος του. Βρήκε μιὰ εὐκαιρία καὶ ἐμπήξε τὰ δόντια του στὸ λαμὶ τοῦ λυσσομένου σκυλιοῦ. Μετὰ γυρίσαμε στὸ σπίτι. Μόλις πῆγα νὰ τοῦ δώσω νὰ φάη, μᾶς κοίταξε γιὰ τελευταία φορὰ. Ἀυτὴ μὲν φώναξε: γάβα, γάβ, κι' ἔπεσε νεκρὸς, στὸ χῶμα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΦΩΤΙΝΗΣ

Τάξις Δ' 6)ξίου

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Τὰ σπουργίτια οἱ πιστοὶ μας σύντροφοι τὸν χειμῶνα

Ἡ γάτα μου

Νάτος ὁ σπουργίτης μας, ὁ φτερωτὸς μας φίλος! Στὸ σπίτι μας, στὴν αὐλὴ μας, στὸ δρόμο, στὸ σχολεῖο παντοῦ. Ὅταν τὸ Φθινόπωρο ὅλα τὰ ταξεδιάρικα πουλιά μᾶς ἐγκαταλείνουν, ὁ φίλος μας ὁ σπουργίτης κάθεται ἐδῶ. Γι' αὐτὸ εἶναι σύντροφός μας καὶ ἀχώριστο μέλος τῆς οἰκογενείας μας.

Καὶ εἶναι πανταχοῦ παρὼν ὁ φίλος μας. Στὶς λάσπες, στὰ σκουπίδια, παντοῦ. Τινάζουμε τὸ τρεπεζομάντηλο; Νάτος ὁ λυγροῦδης, μετὰ τὴν παρὰ του. Ταγίζουμε τίς κόττες καὶ τὰ περιστέρια; Πρῶτος καὶ καλύτερος αὐτός. Βγάζουμε τὸν ντενεκέ μετὰ τὰ σκουπίδια νὰ τὰ πόρῃ ὁ σκουπιδιάρης; Αὐτὸς θὰ κάνει τὴν πρώτη ἐπιθεώρηση!

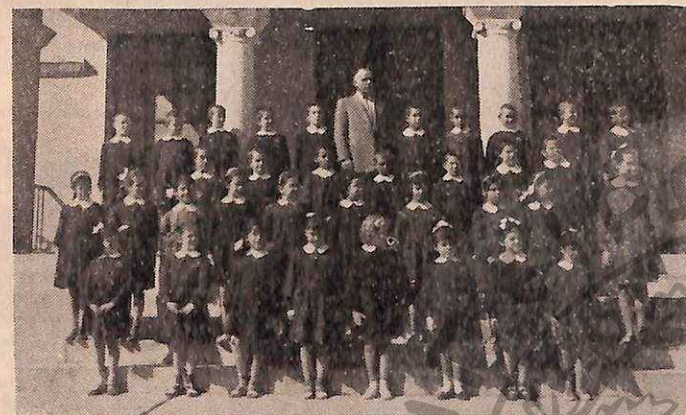
Πολλὲς φορές μᾶς καλημερίζει ἀπὸ τὸ παραθύρο μετὰ τὴν μπίτσα του καὶ μετὰ ἔξωπα ματάκια του. Καὶ ὅταν

τὸν σφίγγῃ τὸ χεῖρ καὶ ἡ παγωνιά καὶ τὸ κατὰλευκο χιόνι, δὲν διστάζει ὁ φίλος μας νὰ βοῇ ἄσυλο καὶ προστασία στὸ δωμάτιό μας. Γκρίζος, ἀλαφρὸς, πηδᾷ, φτερουγίζει κονιέται, βγαίνει ξανά, παρουσιάζεται, σὰν νὰ παίξῃ κυνηγητὸ ἢ κρυφτό.

Εἶναι τὸ μόνον ζωντανὸ στὸ ἄψυχο χειμωνιάτικο τοπίο. Εἶναι τὸ πουλὶ ποὺ τὸ συναντᾷς ἐδῶ στὰ Γιάννινα σὲ κάθε σου βῆμα. Εἶναι ὁ ἀγαπημένος καὶ μοναδικὸς μας σύντροφος καὶ συνηθισμένος ὅλο τὸ χειμῶνα. Μαζί του περνοῦμε τίς μπόρες καὶ τίς καλῶσινες τοῦ καιροῦ, τίς χαρὲς καὶ τίς λύπες τίς καθημερινές. Μαζί του πάλι χαρούμενοι θὰ ὑποδεχθούμε τὴν ἀνθρωπότητα Ἀνοιξη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΚΤΡΚΟΠΟΤΑΟΣ

Τάξις Δ' 4)ξίου

Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ'. τάξεως τοῦ ἑξαταξίου Προτύπου μετὰ τοῦ διδασκάλου τῶν κ. Θρ. Βλαδίκα

Η ΜΑΝΝΟΥΛΑ ΜΟΥ

Ἀπὸ τὸ πρῶτ ὥς τὸ βράδυ ἡ μαννούλα μου κουράζεται γιὰ μένα. Σηκώνεται πρῶτ-πρῶτ νὰ ἀνάψῃ τὴν φωτιά γιὰ νὰ βρῶ ζεστασιά καὶ μετὰ ἐτοιμάζει γιὰ τὸ σχολεῖο.

Πρὶν φύγω, τὴν φιλοῦ καὶ τῆς λέω: «Ἀντίο «μαννούλα μου!», καὶ μετὰ φιλά καὶ ἐκείνη καὶ μοῦ λέει: «Γεῖά σου Καλλιτσα μου καὶ πρόσεξε στὸ σχολεῖο νὰ εἶσαι φρόνιμη καὶ καλὴ».

Τὸ μεσημέρι μετὰ περιμένει νὰ γυ

ρίσωκαί μοῦ ἔχει ἔτοιμο τὸ φαγητό.

Ὅλο τὸ ἀπόγευμα μετὰ φροντίζει γιὰ τὰ μαθήματά μου.

Φροντίζει τόσο πολὺ ἡ μαννούλα μου γιὰ ὅλες τίς δουλειές τοῦ σπιτιοῦ! Καὶ ἐγὼ ὅταν μοῦ λὲν νὰ τὴν βοηθήσω τρέχω ἀμέσως μετὰ χαρὰ νὰ κάνω ὅ,τι μοῦ πῇ.

Πόσο λυπάμαι τὰ παιδάκια ποὺ δὲν ἔχουν μαννούλα!

Κάθε βράδυ στὴν προσευχή μου

Ἡ γάτα εἶναι τὸ πῶ ἡμερὸ κατωκίδιο ζῶο. Ἐχομε κι' ἐμεῖς μιὰ γάτα καὶ τὴν ἀγαποῦμε πολὺ.

Ἐχει χρώμα σὰν τῆς τίγρεως. Εἶναι μιὰ ὁμορφὴ γατούλα.

Τῆς γάτας μας τῆς ἀρέσει πολὺ τὸ μαγαζάκι. Αὐτὴ κοιμάται, ἀλλὰ τὸ αὐτάκι τῆς εἶναι ἔπνιο καὶ μετὰ τὸν παραμικρὸ θόρυβο πετάζεται ἐπάνω μὴν εἶναι κανένα ποντικᾶκι.

Ἡ γάτα μας κάνει πολλὰ τρελλά παιχνιδάκια.

Ἀνεβαίνει στὴν κορομηλιά μας ὥς τὸ τελευταῖο κλωνοράκι, σὰν ἀκροβάτης. Ἐκεῖ παραμονεύει μὴν τυγὸν ἔρθουν τὰ σπουργιτάκια καὶ πιάσει κανένα.

Τίς κόττες μας τίς ἔχομε κλεισμένες μέσα στὸ σύρμα καὶ παίξει κι' αὐτές. Μπαίνει μέσα στὸ σύρμα καὶ παίζουν κυνηγητό.

Οἱ κόττες τρέχουν σὰν τρελλές γιὰ τὴν φοβοῦνται κακαρίζουν. Ἀλλὰ ἐμεῖς τὴν φωνάζουμε καὶ αὐτὴ ἔρχεται ἀμέσως.

Μᾶς λέγει ἡ γατιά μου νὰ μὴν τὴν πειράζουμε οὔτε νὰ τὴν δέρονουμε γιὰ εἶναι κρύμα νὰ τυραννοῦμε τὰ ζῶα.

ΠΕΤΡΟΣ Κ. ΜΠΑΜΠΟΣ

Τάξις Γ' 4)ξίου

Τὸ πριόνι μας

Τὴν περασμένη Κυριακὴ μετὰ τὸν μπαμπά μου καὶ τὰ ἀδελφία μου πῆγαμε ἔξω στὸ ἐργοστάσιό μας. Ἐκεῖ εἶδα πῶς κόβονται τὰ μεγάλα κοτσουρα καὶ γίνονται σανίδια.

Εἶναι δύο μεγάλα ποῖοντα ποὺ ἀνεβαίνουν νοήγορα καὶ κόβουν τοὺς κομούς τῶν δέντρων σὲ σανίδια. Μετὰ τὰ φροτῶνουν στὰ αὐτοκίνητα καὶ τὰ πηγαίνουν στὴν Ἀθήνα.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ Π. ΚΗΤΤΑΣ

Τάξις Α' 4)ξίου

παρακαλῶ τὸν καλὸν Θεὸ νὰ τὴν φυλάξῃ, γιὰ τὴν ἀγαπῶ πολὺ πού λυ.

ΚΑΛΛΙΤΣΑ Κ. ΣΙΑΩΝΗ

Τάξις Α' 4)ξίου

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΣ ΜΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΣΙΤΣΑΣ

Πολλούς μεγάλους άνδρες και μεγάλους ευεργέτας έχει αναδείξει η Ήπειρος. Ένας από τους τελευταίους είναι και ο Μιχαήλ Τοσίτσας.

Γεννήθηκε το 1787 στο Μέτσοβο. Πολύ νωρίς έμαθε την τέχνη του πατέρα του, που ήταν γυναικάρης, και ανέλαβε την διεύθυνση της επιχείρησής του. Η δουλειά του έφερε πολλά κέρδη, γι' αυτό και ίδρυσε υποκαταστήματα σε πολλά μέρη του εξωτερικού και ο ίδιος εγκαταστάθηκε εις την Αλεξάνδρειαν της Αιγύπτου.

Εκεί, με την βοήθεια και του Αντιβασιλέως Μεχμέτ - Αλή, ο οποίος εξετίμησε την εργατικότητά και την τιμιότητά του, εκέδωσε άφθονα χρήματα. Γι' αυτά τα διέθεσε για την Πατρίδα του και τους συμπατριώτες του. Έτσι, στα χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης, διέθεσε σοβαρά χρηματικά ποσά για την ενίσχυση του απελευθερωτικού αγώνος.

Κι' όταν η χώρα ελευθερώθηκε, ο Μιχαήλ Τοσίτσας συνέχισε την αποστολή χρημάτων για να ιδρυθούν μ' αυτά Κοινωφελή Ίδρύματα.

Φυσικά δεν έπασσε και την ιδιαίτερή του πατρίδα, όπου το σπίτι

του είχε γίνει καταφύγιον των πτωχών και των αρρώστων, τους οποίους με κάθε τρόπο βοηθούσε. Αλλά και για τον Έλληνα, που

ΜΙΧΑΗΛ ΤΟΣΙΤΣΑΣ
(1787—1856)

κατέφευγαν στην Αίγυπτο έδειξε ενδιαφέρον.

Το Νοσοκομειον «Ευαγγελισμός» ή «Τοσιτσαία Σχολή» της Αλεξάνδρειας, εκκλησίες κι' άλλα κοινωφελή ιδρύματα είναι έργα δικά του.

Πέθανε το 1856 στην Αθήνα. Μά πριν πεθάνει, άφησε διά της διαθήκης του, μεγάλα χρηματικά ποσά για να σπουδάζουν δωρεάν νέοι και νέες της πατρίδος του και ιδιαίτερα οι καταγόμενοι εκ Μετσόβου.

Δίκαια οι Έλληνες τον κατέταξαν μεταξύ των εκλεκτών τέκνων της χώρας των και τον τιμούν ως έθνικόν ευεργέτην.

ΝΙΚ. Γ. ΚΟΤΦΑΛΙΩΤΗΣ

Τάξις Ε' 6)ξίου

Το Τοσίτσειον Παρθενγωγείον Αθηνών

Ο,ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ ΜΟΥ

Η εργασία δεν είναι ντροπή. Είναι τιμή και καύχημα.

Όλος ο κόσμος εργάζεται.

Όπως όλος ο κόσμος, έτσι και ο πατέρας μου εργάζεται.

Είναι κατασκευαστής μωσαϊκών και πλακακιών. Δουλεύει ημέρα νύκτα και συντηρεί την οικογένειά του.

Μά ποτέ το σπίτι δεν τον βλέπει διότι εργάζεται έξω στα χωριά.

Όταν δουλεύει δεν φορεί το καλοκαιρινό ή το χειμερινό κοστούμι του.

Φορεί μια φόρμα μπλέ. Τα χέρια του είναι γεμάτα ρυτίδες και σκληρά σαν την πέτρα από τα πολλά τσιμέντα. Το πρόσωπό του είναι πάντα γελαστό, αλλά και κουρασμένο από την πολλή δουλειά. Τα μαλλιά του είναι μαύρα.

Αλλά από το σπίτι που μένουμε, είναι το μαγαζί του πατέρα μου. Είναι γεμάτο από πλακάκια, τσιμέντα και τσουβάλια με ψηφίδια.

Έχει δύο μεγάλες μηχανές που τρίβουν τα μωσαϊκά, μια για τις λεκάνες, μια για τα σαβατοπιά και μια για να κάνει πλακάκια.

Όταν γυρίξω από τα χωριά τα χέρια του ποτέ δεν είναι άδεια αλλά πάντα γεμάτα. Κουβαλά διάφορα δοχεία, φασόλια, πατάτες, γίγαντες κ. ά.

Μια μέρα ο πατέρας μου είχε φύγει για ένα χωριό. Μόλις έφυγε ήλθε ένας κύριος και με ρώτησε:

—Πού είναι ο μπαμπάς σου, μικρούλα;

—Δεν είναι εδώ. Έπηγε σ' ένα χωριό.

—Η μαμά σου;

—Είναι στην αγορά.

—Εσύ δεν ξέρεις να πουλάς λεκάνες;

—Ξέρω.

—Πόσο κάνει αυτή η λεκάνη;

—Τριακόσιες δραχμές.

—Ορίστε τις 300 δραχμές και θα έρθω το απόγευμα να την πάρω.

—Μάλιστα.

Έπηρεα τα λεπτά και έγραφα ότι πούλησα μια λεκάνη των 300 δραχμών.

Αυτή είναι η εργασία του πατέρα μου.

ΕΙΡΗΝΗ ΔΑΔΛΑ

Τάξις Ε' 6)ξίου

Η μαγνούλα μου

Πόσο αγαπώ τη μαγνούλα μου! Από το πρωί, ως το βράδυ αγωνίζεται και κουράζεται δουλεύοντας για όλους μας.

Αυτή γυαλίζει τα παπούτσια, σιδερώνει την ποδιά μου, ετοιμάζει το πρωί το γαλατάκι μου, με σιγουρίζει για το σχολείο. Όλα περνούν από τα χέρια της μαγνούλας μου.

Νά, σήμερα την ώρα που ξύπνησα, την είδα να κάμει δουλειές. Την έφώναξα κοντά μου και της είπα: «Μην κάνεις μαγνούλα, τόσες δουλειές, κουράζεσαι». «Καλά παιδάκι μου», μ' απάντησε γλυκά.

Τώρα που μεγάλωσα και καταλαβαίνω πόσο κουράζεται, προσπαθώ κι' εγώ να την ευχαριστήσω. Τρώγω μοναχός μου, ντύνομαι μόνος μου κι' όταν φεύγω για το σχολείο τη σπίνγω στην αγκαλιά μου και της δίνω ένα γλυκό φιλάκι.

ΜΑΝΘΟΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ

Τάξις Β' 6)ξίου

Έρχονται

τ' αδελφία μας από την Αλβανία

Πολύ συγκινηθήκαμε σήμερα! Το ραδιόφωνο άναμετάδωσε την παράδοση των αιώνιας των αδελφών μας, που δέκα δόκλιχρα χρόνια βασανίστηκαν στην Αλβανία. Με πολλή χαρά και δάκρυα στά μάτια τους αντίκρισαν την λατρευτή μας Ελλάδα.

Καλώς ήλθατε αδελφία μας!

ΓΙΩΛΑΝΤΑ ΚΡΙΘΑΡΑ

Τάξις Α' 4)ξίου

Ένα γράμμα από την Αλβανία

Ο παππούς μου και η γιαγιά μου βρίσκονται στην Β. Ήπειρο. Είχαμε καιρό να λάβουμε γράμμα και γι' αυτό άνησυχούσαμε πολύ. Μά προχθές, λάβαμε επί τέλους ένα γράμμα από την άγαπημένη γιαγιά, που ακόμη δεν γνωρίζα. Αλήθεια, πόσο θά ήθελα να τους είχα και εγώ κοντά μου σαν όλα τα παιδιά!

Κάθε βράδυ, γονατιστή προσεύχομαι στην Παναγίτσα, να τους ποσένη από κάθε κακό, μέγχο να έλθη η ήμερα, που θα δώ και εγώ την καλή μου γιαγιά και τον παππού.

ΜΑΡΤΑΡΙΤΑ ΛΑΜΠΡΑΚΗ

Τάξις Α' 4)ξίου

Η έκδρομή μας

Από το βράδυ της προηγούμενης ήμερας, είπαμε ότι θα κάναμε μια έκδρομή.

Εγώ τόσο ήμουν χαρούμενη, που χοροπηδούσα. Πήγα στο σπίτι μου, κομήθηκα και την άλλη μέρα σηκώθηκα κάπως άργά.

Από κάτω στο δρόμο άκουσα βιολιές. Ντύθηκα γρήγορα και κατέβηκα τις σκάλες τρία - τρία τα σκαλοπάτια.

Μόλις παρουσιάσθηκα μπροστά τους, άρχισαν τις φωνές. Ο κύριος Τάκης μου είπε κάπως θυμωμένος:

—Δεν μου λές, έσένα θα περιμένωμε τόσην ώρα;

Εγώ δεν εδρίκα λόγια να του άπαγτήσω. Τέλος είπα:

—Δεν φταίω εγώ, το όνειρο που έβλεπα φταίει. Μετά πήγαμε στην κούρσα και ξεκινήσαμε.

Τα λειβάδια ήσαν καταπράσινα, τα βουνά έφάνταζαν σαν χρυσαφένια από τις άπαινες του ήλιου.

Τα προβάτνια έβοσκαν και τα λουλούδια έγεραν το κεφάλι τους από το άπαιλό φέσημα του άέρα.

Σε λίγη ώρα φτάσαμε στην προορισμό μας. Κατεβήκαμε από το αυτοκίνητο, πήραμε τα φαγητά μας και καθήσαμε στο φρέσκο χορτάκι.

Έφρεξα μια ματιά γύρω μου.

Τα πεύκα και τα άλλα δένδρα κοννόνταν από το άεράκι της δροσερής αύρας.

Τα λουλούδια έμωαζαν σαν ένα πολύχρωμο χαλί, και κάτω από τα πόδια άπλωνόταν η γαλαξοπόσινη θάλασσα με τα παιχνιδιάρικά της κύματα.

Μια βαρκούλα έπλεε μέσα στην γαλήνεμένη θάλασσα.

Τα πουλιά κελαηδούσαν τα πω σπάνια τραγούδια τους. Εγώ τα κοιτούσα όλα αυτά μαγεμένη, με άνοιχτό το στόμα.

Σαφηνά άκούω τη φωνή της μαμάς μου να μου λή:

—Φύλτσα, παιδί μου, έλα να φάς επιτέλους.

Έτρεξα και πήγα να φάω.

Μετά από πολλή ώρα ξεκινήσαμε να φύγουμε. Με μεγάλη λύπη άποχωρήθησα την έξοχή και τα κάλλη της.

Στο δρόμο η νύκτα είχε ρίξει το κεντημένο μαύρο πέπλο της για να ξεκουρασθώ ο κόσμος, και να κοιμηθώ μέσα στη θερμή αγκαλιά της.

ΓΑΡΤΦΑΛΛΙΑ ΛΙΤΟΤ

Τάξις Ε' 6)ξίου

ΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ ΓΙΟΡΤΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟ

21η ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Ἡ 21η Φεβρουαρίου εἶναι μία ἀπὸ τὶς ἐθνικὲς μας ἑορτές. Εἶναι ἡ ἡμέρα τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πατρίδος μας. Γι' αὐτὸ τὴν ἡμέρα αὐτὴ σκιρτᾷ ἀπὸ ὑπερηφάνεια κάθε Ἑλληνικὴ ψυχὴ.

Χρόνια δόλκιμα ἡ πατρίδα μας σφάδαζε κάτω ἀπὸ τὸ σπαθὶ τοῦ κατακτητοῦ. Χρόνια σκλαβιάς καὶ φυλακῆς. Πόσες πίκρες, πόσα βάσανα καὶ ἀνείπωτα μαρτύρια καὶ σφαγὲς δὲν τράβηξε ὁ Ἑλληνισμός! Κι' ὅμως ἡ ψυχὴ του δὲν λύγισε. Ἄλλοι λαοὶ χάθηκαν μέσα σὲ λιγώτερα χρόνια. Οἱ Ἕλληνες, ὅχι. Ἐξήσαν, κράτησαν θαυμάσια τὴν ψυχὴ τους τὴ στίθα, ὡ-

Ἐλευθερία!

Κράτησε πολλοὺς μῆνες αὐτὸς ὁ ἐπικὸς ἀγῶνας. Μῆνες ὅμως θριαμβῶν, ἀλλὰ καὶ θυσιῶν καὶ δολοκατωμάτων. Καὶ τὸ γλυκογάραγμα τῆς ἀναστάσεως ἦρθε. Σὲ κάθε Ἑλληνικὴ γωνιά ἀνεμίζει σήμερὰ εὐθείωση ἡ γαλανόλευκὴ καὶ σεῖται δόλκιμος ἡ χώρα ἀπὸ τραγούδια χαρᾶς καὶ ἐμβατήρια. Τὰ τύμπανα ἤχουν, οἱ ζητωκραυγὲς γεμίζουν τὸν ἀέρα καὶ ἡ νεολαία τῶν σχολείων παρορμαίνει περήφανη κι' ὠραία. Τὸ Μπιζάνι γαίρεται καὶ τὰ Γιάννινα γαμονελοῦν. Στὴν μνήμη ὄλων τῶν Ἑλλήνων ξαναζοῦν οἱ ἀθάνατες μορφὲς τοῦ 13.

Ὁ Βασίλειος Κωνσταντῖνος, ὁ ἡρωϊκὸς Βελισσάριος καὶ ὄλοι οἱ ἄλ-

Βογγάει τὸ Μπιζάνι

Τὸν θυμᾶμαι σὰν τώρα τὸν μακαρίτη τὸν παπὸ! Καθισμένος δίπλα στὴν σόμπα, μᾶς ἔλεγε ἐκείνη τὴν ἡμέρα, παραμονὴ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς πόλεώς μας, ἀπὸ τὰ ἀγρία χέρια τῶν Τούρκων τὴν ὡραιότερη ἱστορία, ἀπ' ὅσες μᾶς εἶχε διηγηθῇ ὡς τότε!

Μέ τὴν τρεμουλιαστὴ φωνὴ του εἶχε ἀρχίσει:

«Τὰ πῆραμε τὰ Γιάννινα μάτια πολλὰ τὸ λένε! μάτια πολλὰ τὸ λένε, ὅπου γελοῦν καὶ κλαῖνε!».

—Ναὶ παιδιά μου, συνέχισε. Τὰ πῆραμε τὰ Γιάννινα, εἶναι δικὰ μας πιά! Μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου τώρα πετᾶω πολλὸ μακρὰ. Πρὶν 44 χρόνια τότε ἦμουν ἄνδρας γενναῖος, παλληκάρου. Εἶχα λάβει καὶ γὼ μέρος στὴν μάχη τοῦ θρυλικοῦ Μπιζανίου. Πόλεμος αἱματηρός. Τὴν ἡμέρα ὅλη εἶχαμε κουβέντα μὲ τὰ τοπομαζικά καὶ τὴν νύκτα ἀφηνειασμοί, τρᾶντάσματα τῶν δυνάμεων. Ἐμᾶς, τίποτε δὲν μᾶς τρομάζει, οὔτε σφαῖρες, οὔτε κανόνια, μόνον μᾶς τρομάζει ἡ παγωνιά καὶ τὰ χιόνια.

«Δὲν μὲ φοβίζονταν μάννα μου οἱ σφαῖρες τὰ κανόνια, μὲν' μὲ φοβίζει ἡ παγωνιά τοῦ Μπιζανίου τὰ χιόνια».

Καὶ φαίνονταν ὅτι κι' αὐτὴ ἡ φύσις ἦταν ἐναντίον μας. Μὰ ἔναν λαὸ πού τὸν προστατεύει ὁ Θεός, παιδιά μου τί μπορεί νὰ πῇ;

Ἀλλὰ, ἂν καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως ἦσαν ἐναντίον μας, εἶχαμε ὅμως μὲ τὸ μέρος μας τὸ Θεό. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ νίκη ἦταν δική μας. Οἱ ἐχθροὶ λυγίζουν, τὸ Μπιζάνι πέφτει καὶ οἱ Ἕλληνες νικητὰ μπαίνουν στὰ Γιάννινα ὅπου οἱ Γιαννιώτες σὰν ἄλλοι Ἰουδαῖοι τοὺς ἀποδέχονται μὲ ἄνθη στὰ χέρια καὶ στρώνοντάς τους τὰ κόκκινα τοὺς φέσια γιὰ χαλιὰ. Τὸ τί γίνεται δὲ ἐκείνη τὴν στιγμὴ εἶναι ἀδύνατον στῆμα νὰ τὸ πῇ καὶ πέννα τὰ τὸ γράφω...

Καὶ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο, ὁ παπὸς ἐσταμάτησε ἀφήνοντας ἀπὸ τὰ μάτια νὰ πέσουν δυὸ δάκρυα. Ἀλήθεια πόση συγκίνησις νοιώθει κανεὶς ὅταν ἀκοῇ αὐτὴ τὴν ἱστορία! Τὰ μάτια του δορυκάνουν καὶ γεννιέται μέσα του μιὰ γενναϊότητα, ἕνας ἡρωϊσμός, ἀπάνταστος κι' ἕνα ὄρος σὲ πλημμυρίζει δόξα κληρο. Γιὰ νὰ τιμήσουμε τὴν ἡμέρα αὐτὴ κάνουμε παρέλαση καὶ στὴν χαρὰ μας συμμετέχουν καὶ οἱ λαοφιλεῖς Βασιλεῖς μας.

ΛΕΝΑ ΓΙΩΒΑΝΝΗ
Τάξις Στ' 6)ξίου

ΤΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ

Ἡ 21η ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΤΟΥ 1913,

Τὴν 21η Φεβρουαρίου ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἐμπήκε στὰ Γιάννινα, τὰ ἱστορικὰ καὶ τὰ ἐλευθέρωσε. Γι' αὐτὸ κάθε χρόνο ἐορτάζουμε καὶ στεφανώνουμε τοὺς πεσόντας ὑπὲρ Πατρίδος. Τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1913 ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἐπιδέχεται ἐναντίον τῶν Τούρκων. Μπάμ, μπούμ... ἀντηχοῦν οἱ τουφεκιές Ἑλλήνων καὶ Τούρκων μαζί. Κάθε μιὰ τουφεκιὰ ὀρχεῖται κι' ἕναν Τούρκο νεκρό. Οἱ κανονεῖς τῶν Τούρκων πᾶνε χαμένες μπρὸς στὴν ἀκατάτητὴ ὁρμῇ τῶν Ἑλλήνων.

Οἱ λίγοι τοσλιάδες μας πολεμοῦν μὲ μανία ἐναντίον τῶν πολυαριθμίων Τούρκων. Οἱ Τούρκοι πανικόβλητοι, τρομοκρατημένοι, φοβισμένοι, τρέχουν γιὰ νὰ σωθοῦν, σὰν κινηγημένοι λαοί. Ὁ Κωνσταντῖνος φωνάζει: —Ἐπάνω τους

παιδιά, κτυπάτε τοὺς τυράννους τῆς Πατρίδος μας...».

Οἱ Ἕλληνες ἐνίκησαν μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ θάρρος τους, μὲ τὴν γενναία ἀσάβλην ψυχὴ τους καὶ μὲ τὴν ἀλύγιστη ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα. Ἡ Ἡπειρωτικὴ πρωτεύουσα ἐγέμισε ἀπὸ κινιόλενες. Ποῦ εὐρέθησαν τόσες σημαῖες, γὰ νὰ σηματοδοτηθῇ ἡ Ἡπειρωτικὴ πρωτεύουσα;

Οἱ Ἡπειρωτιστές χρόνια τώρα μὲ τὸ δελνὶ στὸ χέρι τίς ἐκεντούσαν. Πῶς νὰ μὴν εἶναι ἐλεύθεροι οἱ Ἕλληνες μὲ τὴν τόση πίστη ποὺ ἔχουν πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΕΡΠΕΡΙΔΗΣ

Τάξις Δ' Βου Μονοταξίου

Ἡ παρέλασις πρὸ τῶν Βασιλέων μας καὶ τῶν ἄλλων ἐπισήμων

Σὰν παραμῦθι...

—Μπάμ! μπούμ! μπάμ! μπούμ!... ἀκούγονται τὰ κανόνια. Ζήτω οἱ Βασιλεῖς, ζήτω οἱ Ἕλληνες, ἐυλογημένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.

—Γιαγιά μου, γιατί ἀκούγονται ντουφεκιές; Γιατί κτυποῦν τὰ κανόνια; Γιατί φωνάζουν ζήτω οἱ Βασιλεῖς καὶ τόσα ἄλλα; λέγει ἡ μικρὴ Καίτη στὴν γιαγιά της ποὺ εἶναι 70 - 72 ἐτῶν.

—Καινούλα μου, μικρό μου, αὐτὰ τὰ κανόνια, αὐτὲς οἱ φωνὲς, ἔχουν μεγάλη σημασία γιὰ τὰ δοξαζόμενα Γιάννινα μας.

—Γιατί γιαγιάκα μου;

—Γιατὶ ὁ ἑνδοξὸς Διάδοχος μας Κων

ἀπὸ δάκρυα συνέχισε:

—Κλαῖω - κλαῖω, γιατί καὶ τὰ δυὸ παιδιά μου, ὁ Κώστας καὶ ὁ Νίκος, σκοτώθηκαν γιὰ τὴν λευτεριά τῆς Πατρίδας των. Χαίρομαι, ἀλλὰ δίχως νὰ τὸ θέλω κλαῖω, ποὺ ἐλευθερώθηκαν τὰ Γιάννινα, τὰ κοσμοξανοσμένα Γιάννινα.

Θυμᾶμαι σὰν τώρα ποὺ μοῦ εἶπε ὁ συνάδελφος τῶν παιδιῶν μου ποὺ ἦταν τοσλιάς, πῶς μὲ καμῖ καὶ πόνο ἀπέθαναν χωρὶς νὰ δοῦν τὰ Γιάννινα ἐλεύθερα, τὴν Πατρίδα τους ἐλεύθερη. Γι' αὐτὸ κλαῖω.

—Γιαγιά μου, τί ἔγινε ἔπειτα;

—Μετά, Καίτη μου, ὅλος ὁ κόσμος καὶ ἐγὼ μαζί τους, κρατώντας σημαίες βγήκαμε στοὺς δρόμους καὶ φωνάζαμε:

—Ζήτω ὁ Διάδοχος. Ζήτω τὸ Ἔθνος.

Ζήτω, ζήτω.

Μπάμ! μπούμ! μπάμ! μπούμ! Ντίν! ντάν! ντίν! ντάν! ἀκούγονταν οἱ καμπάνες, τὰ κανόνια σὰν νὰ ἐνοιοῦσαν καὶ αὐτὰ τὴ δική μας χαρὰ καὶ εὐτυχία. Χτυποῦσαν, χτυποῦσαν, πολλὴ δύνατά. Τὸ τί ἔγινε, παιδί μου ἐκείνη τὴν ἡμέρα, δὲν περιγράφεται. Ὅλα γελοῦσαν, ὅλα τραγουδοῦσαν, ὅλα χόρευαν. Σὰν νᾶταν Πάσχα, λέγαμε: «Χριστὸς Ἀνέστη!». Μέρα ἀξέχαστη γιὰ μᾶς.

Γι' αὐτὸ κάθε χρόνο στὶς 21 Φεβρουαρίου, Καινούλα μου, ἐορτάζουμε τὴν ἀπελευθερώσή μας.

ΖΗΝΑ ΧΡ. ΓΚΙΚΑ

Τάξις Στ' 1)ξίου

Ἡ γιορτὴ στὸ σχολεῖο μας

Εἶναι πρῶτὴ θύαν ἀκούω τὰ κανόνια νὰ βορνοῦν, σὲ χαίρεισι τῆς μεγάλης ἡμέρας ποὺ ἐπιμερώσε. Ἐτοιμάζομαι καὶ ξεκινᾶω γιὰ τὸ σχολεῖο μου.

Ὅλη ἡ πόλις εἶναι σηματοδοτωμένη ἀπὸ τὰ μέγαλα καὶ τὰ δημόσια γραφεῖα ὡς τὸ τελευταῖο σπίτι... Σὲ λίγο φθάνω στὸ σχολεῖο μου καὶ περιμένω στὴν αὐλὴ τὸ κουδούνι. Σήμερα δὲν θὰ κάνουμε δλές τίς ὥρες μάθημα, γιατί ἔχουμε τὴ γιορτὴ μας.

Σήμερα ὅλη ἡ Ἡπειρος γιορτάζει τὴν ἡμέρα τῆς λευτεριάς της. Κάθε χωριὸ καὶ κάθε πόλις αἰσθάνεται ἐθνικὴ ὑπερηφάνεια γιὰ τὴ σημερινὴ ἡμέρα, ποὺ οἱ πρόγονοί μας μὲ τὴν παλληκαριά τους καὶ τὴς θυσίες τους μᾶς χάρισαν τὴν λευτεριά, τὸ πολιτῆματὸ αὐτὸ δῶρο. Μόλις χτύπησε τὸ κουδούνι, κάναμε γραμμὴ καὶ οἱ διδασκαλοὶ μᾶς μᾶς ὡδήγησαν στὴν μεγάλη αἴθουσα τῶν τελετῶν. Ἀφ' οὗ συγκεντρωθήκαμε ὅλοι οἱ μαθητὰ οἱ κῆρυοι καθηγητὰ καὶ οἱ δασκάλου, ἄρχισε ἡ γιορτὴ.

Στὴν ἀρχὴ οἱ μαθητὰ ἐψάλλαν μὲ

σπου ἦρθε ἡ ὥρα καὶ ἔγινε λαμπάδα, ποὺ ἔαφνιασε δόλκιμη τὴν Οἰκουμένη.

21η Φεβρουαρίου 1913. Μία φωνὴ ἀκούστηκε στὸν ἐλεύθερο ἄερα: «Ἐλευθερία ἢ Θάνατος». Καὶ ἀκούστηκε πέρα ὡς πέρα! Ἀστράφη μὲ μιάς τὸ Ἑλληνικὸ σπαθὶ καὶ θρόνιξε τὸ καροφίλι, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τῆς Ἑλληνικῆς γῆς. Τὸν ἀγὸ του τὸν ἀντιλάσαν τὰ φαράγγια, τὸν δοῦνξαν οἱ λανγαδιές, τὸν ἀκούσαν οἱ κάμποι, τὸν τραγουδοῦσαν τὰ βουνὰ καὶ τὸν ἀγκάλιασαν οἱ θάλασσες καὶ τ' ἀερογιάλια. Ὁ ὅλοι στ' ὄρματα, ἐμπρός γιὰ τὴν

λοι ἦρωες ποὺ θυσιάσαν τὴν ζωὴν τους γιὰ τὴν Ἐλευθερία. Καὶ ἡ Ἐλευθερία ἦρθε καὶ πετᾷ σήμερὰ μὲ τῆς δόξης τὰ φτερά, ἀπὸ τὸ Μπιζάνι στὰ Γιάννινα. Καὶ μετοάει μὲ βία, τῆς σκλαβωμένης Β. Ἡπείρου ὅλα τὰ παιδιά.

Ἀπ' τὰ κόκκαλα θγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη χαιρεῖ ὡ χαιρεῖ Ἐλευθερία.

ΓΙΩΛΑΝΤΑ
ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ
Τάξις Στ' Αὐν Μονοταξίου

Η ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ

προσευχή και ώρισμένοι μαθηταί ἀτήγ-
γειλαν σχετικὰ μετ' τὴν γιορτὴ ποιήματα.
Σὲ ὁρισμένα διαστήματα ἡ χορωδία τῆς
'Ακαδημίας ἔβαλλε διάφορα ἔθνη τὰ
γοῦδια ποὺ μᾶς συγκίνησαν πολὺ, γιατί
μιλοῦσαν γιὰ τὸ Μπιζάνι καὶ τοὺς στρα-
τιώτες μας. Μετὰ τὶς ἀπαγγελίες μᾶς
ὠμίλησε ὁ κύριος 'Εξαρχόπουλος γιὰ τὸν
πόλεμο ποὺ ἔγινε τότε μετὰ τοὺς Τούρ-
κους γιὰ νὰ ἐλευθερωθοῦν τὰ Γιάννενα.
Τὸ παράπονό τους οἱ Γιαννιώτες τὸ-
λεγαν καὶ στὰ τραγούδια τους.

«Σ' ὅλον τὸν κόσμον ἔσπευγαν
σ' ὅλον τὸν κόσμον ἦλθον
καὶ στὰ καμένα Γιάννενα ὄλο
(κατὶν κ' ἀντάρα».

Οἱ Ἕλληνες ὅμως ἀγαποῦν τὴν Ἱπεί-
ρον καὶ πολεμοῦν σὰν λιοντάρια. Δὲν ξε-

ξημέρωσε πρωτὶ τῆς 21ης Φεβρουαρίου.
Ἡμέρα δόξας καὶ χαρᾶς γιὰ ὅλους
τοὺς Γιαννιώτες. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὰ
ἀκούραστα στρατιωτικά μετὰ ἀρχηγὸ τὸν
Διάδοχον Κωνσταντῖνο κατώρθωσαν ἀ-
πὸ τὸ δοξασιμένον καὶ ἡρωικὸ Μπιζάνι νὰ
ἐλευθερώσουν τὰ χλωιοτραγουδιμένα Γι-
άννενα μας, ποὺ ἦταν σκλαβωμένα κά-
τω ἀπὸ τὴν μαύρη σκλαβιά τοῦ κατα-
κτητῆ Τούρκου. Αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγο-
νὸς ποὺ ἔγινε τὸ 1912 - 1913, τὸ γιορ-
τάζουμε σήμερον ὅλα τὰ Γιάννενα.

Πρωτὶ - πρωτὶ μετ' ἐξύπνησε ἡ μουσικὴ
ποὺ ἔπαιξε διάφορα ἐμβατήρια. Ἀμέσως
ἐξύπνησε. Ἡ ἡμέρα ἦτο ἡλιόλουστη. Ἡ
φύσις ἦτο χαρούμενη. Δὲς καὶ τὴν ἔκα-
νε ὁ Θεὸς μόνον γιὰ τὰ Γιάννενα. Μὰ
γιατὶ ὅλα νὰ εἶναι χαρούμενα; Γιατὶ
σὰν αὐτὴ τὴν ἡμέρα ἐλευθερώθηκαν τὰ

πανέμορφα Γιάννενα μας, μετὰ τὴν χίλιον
τραγουδιμένη λίμνη καὶ τὰ δυὸ μεγάλα
τσαμιά.

Ἀμέσως ἐτοιμάστηκαν γιὰ νὰ πάω
στὴν πλατεία. Στὸ δρόμο ὅλα τὰ σπύτια
ἦσαν σημαιστολισμένα καὶ ἡ Ἑλληνικὴ
σημαία κυμάτιζε περήφανη σ' ὅλα τὰ
μαλκόνια.

Σὲ λίγο ἔφτασα στὴν πλατεία. Ἡ
πλατεία ἦτο πλημμυρισμένη ἀπὸ κόσμον.
Στὰ πρόσωπα ὅλων ἦταν ζωγραφισμένη
ἡ χαρά.

Σὲ μιὰ ὥρα ἄρχισε ἡ παρέλαση. Πρω-
τα πέρασαν ὅλα τὰ σχολεῖα καὶ τὸ ἀγα-
πημένο μου σχολεῖο, ἡ Ζ.Π.Α. Στὸ τέ-
λος πέρασαν οἱ ἀνάπαιροι. Τότε ἔφερα
στὸ νοῦ μου τὰ παλληκάρια ποὺ αὐτοὺς
σίστησαν γιὰ νὰ ζοῦμε ἐμεῖς σήμερον ἐ-
λεύθεροι. Τότε χειροζήτησα δυνατὰ.
Μετὰ πέρασαν τὰ στρατιωτικὰ αὐτοκίνη-
τα καὶ τέλος ὁ ἐνδοξος Ἑλληνικὸς Στρα-
τός ποὺ μετὰ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη καὶ
μετὰ τὸ ὕψος στὸν ὄμο, περπατοῦσε κα-
μαρωτὰ. Σὲ λίγο ἡ παρέλασις ἐτελείωσε
καὶ ὁ κόσμος διαλύθηκε.

Ὅπως ἐλευθερώθηκαν τὰ Γιάννενα, ἔ-
τσι καὶ ὅλοι οἱ Ἱπειρώτες περιμένουν
νὰ ἐλευθερωθῇ καὶ μιὰ μέρα ἡ Β. Ἱπ-
πειρος, ποὺ εἶναι πεσμένη στὴ μαύρη
σκλαβιά τῶν Ἀλβανῶν.

Ζήτω τὰ γενναῖα παλληκάρια!

Ζήτω τὸ Ἔθνος!

Β. ΧΟΤΑΙΑΡΑΣ

Τάξις Γ' 4) ξίου

Στὴν παρέλασι!

Χτὲς τὰ Γιάννενα ἦταν χαρούμε-
να καὶ στολισμένα μετὰ σημαίες καὶ
γιορτανιὰς ἀπὸ δάφνες. Γιόρτα-
ζαν τὴν ἐλευθεσίαν τους καὶ τὸ ἔ-
σε σκλάβωμά τους ἀπὸ τοὺς Τούρ-
κους. Μαζὶ του νύορτασαν καὶ οἱ
Βασιλεῖς μας, ποὺ ἦλθαν ἀπὸ τὴν
'Αθήνα μαζὶ μετὰ τὶς Ποιγνικοπού-
λες Σοφίαν καὶ Εἰρήνην. Πόσο μοῦ
ἄρεσε νὰ τὶς κοιτάζω, ὅταν στὴν
παρέλαση στάθηκαν πίσω ἀπὸ τὸν
Βασιλέα καὶ τὴν Βασίλισσάν μας!

Σὰν μικροῦλα ποὺ ἤμουν μ' ἄφη-
σαν καὶ πῆγα μπροστὰ καὶ τὶς κα-
μάρωνα. Τὶ καίμα ὅμως ἡ ὥραία
παρέλαση τελείωσε καὶ ὅλοι μαζὶ
φεύγουν πρὸς τὴν Ἑθνικὴ Τράπε-
ζα, ὅπου κυματίζει ἡ Βασιλικὴ ση-
μαία! Οἱ Ποιγνικοπούλες ὄλο καὶ
μᾶς χαμογελοῦν!

ΚΟΡΙΝΝΑ Ι. ΕΞΑΡΧΟΥ

Τάξις Α' 4) ξίου

Τι εἶδα στὴν παρέλαση

Πρωτὶ - πρωτὶ μετ' ἐξύπνησαν τὰ
κανόνια ποὺ βοοῦντοῦσαν μέτρησα-
ν τὶς κανονιές. Ἦταν 21. Τὶς ἐροί-
χαναν πρωτὶ-πρωτὶ, γιὰ νὰ μᾶς θυ-
μίζουν τὴν 21η Φεβρουαρίου. Σὲ
λίγο ἄκουσα καὶ τὴ μουσικὴ. Ἦ-
ταν ἡ Φιλαρμονικὴ τοῦ Δήμου. Ἦ-
παιζε ὥραϊα ἐμβατήρια. Ἀλλὰ καὶ
οἱ καμπάνες κτυποῦσαν χαρούμε-
να.

Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα γιὰ τὴν πα-
ρέλαση, βγήκαμε μετὰ τὸν μπαμπά
μου καὶ τὴν ἀδελφοῦλα μου, στὴν
πλατεία.

Σταθήκαμε ἀπέναντι ἀπὸ τὴ Με-
ραρχία καὶ βλέπαμε καλά. Ὁ Βα-
σιλιάς καὶ ἡ οἰκογένειά Του πῆραν
τὶς θέσεις τους καὶ ἡ παρέλασις ἄρ-
χίζει.

Πρωτὰ πέρασαν τὰ Δημοτικὰ
σχολεῖα, ἔπειτα τὰ Γυμνάσια καὶ

Ἡ 21η Φεβρουαρίου

Με μεγάλη γὰρ περίμενα νὰ
ξημερῇ ἡ ἡμέρα τῆς 21ης Φε-
βρουαρίου ποὺ ἐλευθερώθηκαν τὰ
Γιάννενα ἀπὸ τοὺς Τούρκους πρὶν
46 χρόνια.

Μόλις σηκωθήκαμε τὸ πρωτὶ ἀμέ-
σως ἡ μαμά μου μᾶς ἐτοίμασε καὶ
πῆγαμε στὴν ἐκκλησίαν.

Ὅταν ἐτελείωσε φύγαμε γρήγο-
ρα καὶ πῆγαμε στὴν πλατεία. Σὲ
λίγο ἦρθαν οἱ Βασιλεῖς μας μετὰ
τὶς δύο Ποιγνικοῦσες καὶ ἄρχισε ἡ
παρέλασις.

ΑΡΕΤΗ ΛΑΠΠΑ

Τάξις Α' 4) ξίου

μετὰ ὁ στρατός. Οἱ στρατιῶται
μας πέρασαν λεβέντικα μετὰ τὶς ση-
μαίες τους. Ὁ Βασιλιάς χαιρετοῦ-

σε στρατιωτικὰ καὶ στὸ δεξί Του
χέρι κρατοῦσε τὴ στραταρχικὴ ράβ-
δο. Ἐπειτα πέρασαν τὰ μουλάρια
μετὰ τὰ κανόνια καὶ ποὺ οἱ μποῦκες
τοὺς ἔλαμπαν στὸν ἥλιο. Ἐπειτα
πέρασαν τὰ αὐτοκίνητα τὰ μεγάλα
καὶ μικρὰ καὶ τὰ καμουφλαρισμέ-
να. Ἦταν καὶ ἕνα μετὰ ἄλλο ποὺ
ποῦ ποῦτε κολιμπάει στὴ θάλασσα
καὶ ποῦτε προγοῦσε στὴ στεριά. Ἐ-
να αὐτοκίνητο μετὰ ἀσύρματο πέτα-
ξε περισσότερα.

Ὅταν ἡ παρέλασις τελείωσε, ὁ
Βασιλιάς μας χαιρέτησε τοὺς ἡ-
ρωϊκοὺς ἀναπήρους μας ποὺ πο-
λέμησαν τότε, σ' ἐκείνον τὸν πόλε-
μο, τὸ 1913. Ὅλος ὁ κόσμος χει-
ροκροτοῦσε τὸν Βασιλιά μας καὶ
τοὺς παλαιούς πολεμιστάς.

Ζήτω ἡ 21η Φεβρουαρίου 1913.

ΓΕΩΡΓ. ΖΗΚΟΠΟΤΛΟΣ

Τάξις Β' 6) ξίου

Ὁ εορτασμός τῆς 21ης Φεβρουαρίου εἰς τὴν αἴθουσαν
'Αρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος εἰς τὴν Ζωσιμαίαν Παιδα-
γωγικὴν Ἀκαδημίαν. Εἰς τὴν πρώτην σειρὰν διακρί-
νονται ἡ Διευθύνουσα τὴν Ἀκαδημίαν Δίς Ἑλπινίκη
Σταματάκη, οἱ καθηγηταί κ. κ. Κωτίτσας, Κίτσος, Θεο-
δωρόπουλος, Τσουκανέλης, Παναγιωτάκης, οἱ δημῶλοι κ.
κ. Παπαζήσης, Βλαδίκας κ. λ. π.

χοῦν τοὺς Ἱπειρώτες ποὺ τόσα ἔδω-
σαν γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν πολιτισμὸ
καὶ ἀγωνίζονται μετὰ τὰ χιόνια καὶ τὰ
κρύα γιὰ νὰ τοὺς ἐλευθερώσουν.

Τέλος, ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Κων-
σταντῖνος, μετὰ τὸ στρατηγικὸν τοῦ μυαλοῦ
κατώρθωσαν νὰ μῆναι στὰ Γιάννενα καὶ
νὰ φέρῃ τὴν λευτεριά. Ἡ χαρὰ τῶν
σκλάβων δὲν λέγεται.

Τὴν ἡμέρα αὐτὴ τὴν θεωροῦμε μέρα
λαμπρῆς καὶ ὅλοι χαιρετοῦν μετὰ τὸ «Χοι-
στὸς Ἀνάστη». Αὐτὰ καὶ πολλὰ ἀκόμη
μᾶς εἶπε ὁ κύριος ποὺ μᾶς ἔκαμε νὰ δα-

κρύουν τὰ μάτια μας καὶ ἡ ψυχὴ μας
νὰ γεμίσῃ ἐθνικὴ ὀπρηφάνεια γιατί εἴ-
μαστε Ἕλληνες καὶ Ἱπειρώτες.

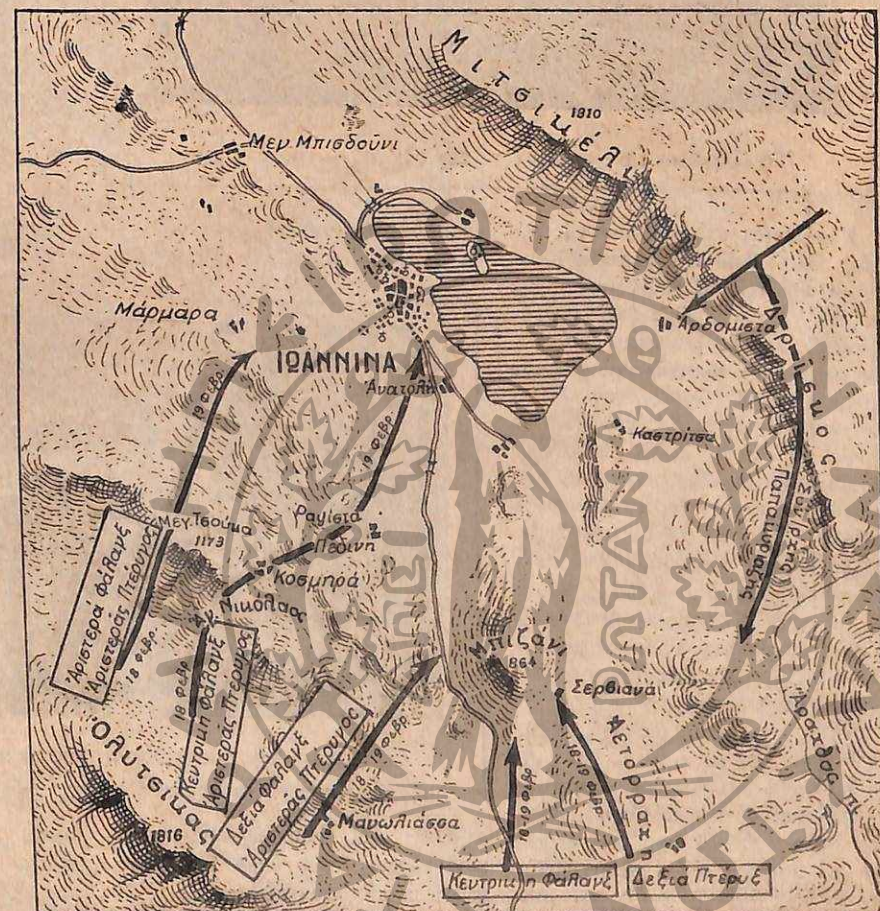
Στὸ τέλος ὅλοι ξεχωριστὰς γιὰ
τὴν Ἑλλάδα, τὸν Βασιλέα, τὸ στρατό
καὶ τὴν 21η Φεβρουαρίου.

Ἔτσι τελείωσε ἡ γιορτὴ μας ποὺ κά-
θε χρόνο θὰ τὴν γιορτάζουμε γιὰ νὰ τι-
μώμεν ἐκείνους ποὺ προσέφεραν τὴν
ζωὴν τους γιὰ νὰ μᾶς χαρίσουν μιὰ ἐλεύ-
θερον Πατρίδα.

ΕΥΦΡΩΝΙΑ ΕΜ. ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΗ

Τάξις Α' Αου Μονοταξίου

Τοπογραφικὸ σχεδιά-
γραμμα τῆς τελευταί-
ας φάσεως τοῦ ἐπι-
κοῦ ἀγώνος γιὰ τὴν
ἄλωση τοῦ θρυλικοῦ
Μπιζανίου καὶ τὴν
κατάληψιν τῶν Ἰω-
αννίνων

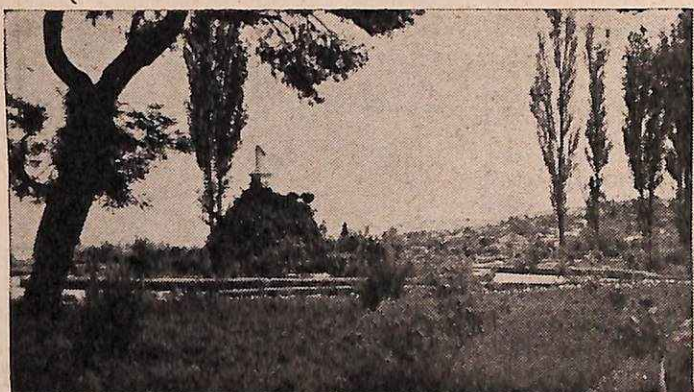

ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΩΝ ΓΙΑΝΝΙΝΩΝ

Ο ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΜΑΣ ΚΗΠΟΣ

Τὴν ὥραία μας πόλι, τὰ Γιάννενα στολίζουν πολλές ὁμορφιές. Μιὰ ἀπὸ αὐτὲς εἶναι ὁ Δημοτικὸς μας κήπος.

Μπότσαρη καὶ τοῦ Χρηστάκη Ζωγράφου ἀπὸ τὴν Κεστοράτη τῆς Β. Ἡπείρου. Στὸ κέντρον τοῦ κήπου εἶναι τὸ μνημεῖον αὐτῶν ποῦ

Τὸ Ἡρώων τῶν πεσόντων εἰς τὸν Δημοτικὸν κήπον

Εὐρίσκεται στὸ κέντρον τῆς πόλεως, πίσω ἀπὸ τὴν πλατεῖα Κωνσταντίνου τοῦ Ἐλευθερωτοῦ. Θὰ θέλατε νὰ τὸν ἴδωμε ἀπὸ κοντὰ; Ἐμπρὸς, λοιπόν, ξεκινᾶμε! Φθάνουμε τώρα στὴν πλατεῖα καὶ ἀντικρὺ ζουμε τὸ ψηλὸ ὥρολόι τῆς. Πίσω του ἀκριβῶς εἶναι ὁ τόπος ποῦ θέλουμε νὰ ἐπισκεφθῶμε. Μπαίνουμε ἀπὸ τὴν μεγάλη πόρτα καὶ προχωροῦμε θαμπωμένοι (τὴν ἀνοιξὴ βέβαια), ἀπὸ τὰ πολλὰ μυριόχρωμὰ λουλούδια ποῦ σκορπίζουν στὸν ἀέρα μιὰ γλυκιὰ μυρωδιά. Γύρω ἀπὸ τὸν κήπο εἶναι πολλὰ δένδρα μὲ πυκνὲς φυλλωσιές, ὅπου τὰ πουλιὰ μὲ τὸ καλὰ ἰδιόμα τους δίνουν μιὰ ξεχωριστὴ ὁμορφιὰ στὸ πάρκο.

Ἀλλὰ, δὲν εἶναι μόνον τὰ ἄνθη, τὰ δένδρα καὶ τὰ πουλιὰ, ποῦ σὲ τραβοῦν στὸ μικρὸ αὐτὸ κομματάκι τοῦ γηίνου παραδείσου. Εἶναι καὶ ἄλλο ποῦ σοῦ προξενεῖ σεβασμὸ καὶ ἀγάπη: εἶναι τὰ μνημεῖα τῶν ἡρώων καὶ τὰ ἀγάλματα τοῦ Παπάγου, τοῦ Ἡπειρώτου Νότι

σκοτώθηκαν γιὰ τὴν Πατρίδα, ἀνάμεσα ἀπὸ ἄνθη καὶ κισσοὺς, καὶ

πεσόντων Ἀγγλων. Στὸ μάρμαρο χαραγμένες εἶναι οἱ λέξεις: «Ἡ Ἡπειρος εἰς τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς πεσόντας Ἀγγλους». Πόση εὐγνωμοσύνη αἰσθανόμαστε νὰ ξεχειλίξῃ γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀγνώστους καὶ γνωστούς ἄνθρωπους, ποῦ ἐθυσίασθησαν γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τὴν λευτεριά μας, κοιτάζοντας τὰ μνημεῖα τους!

Στὴν ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ καὶ στὶς γλυκιὲς ἀνοιξιὰτικες μέρες, ὁ Δημοτικὸς μας κήπος εἶναι στὶς δόξες του. Κόσμος πολλὸς, ἀπὸ μωρὰ ἕως τοὺς γέροντες πηγαίνουν ἐκεῖ, νὰ ἀπολαύσουν τὶς ὁμορφιές του. Τὰ μικρὰ παιδάκια μὲ τὶς κοῦκλες στὰ χόρτα, ἀπομένουν νὰ κοιτάζουν καὶ λαχταροῦν τὰ φανταχτερὰ λουλούδια, ἐνῶ οἱ μαμάδες ἀγρυπνεῖς τὰ προσέχουν. Καὶ αὐτοὶ ποῦ ὁ ἥλιος τῆς ζωῆς των κοντεύει νὰ δύσῃ, ἀκουμπισμένοι στὰ παγκάκια ὀνειροῦνται τὰ περασμένα τους νιάτα.

Πόσες σκηνὲς δὲν ἔχει ζήσει τὸ

Τὸ ρολόγι τῆς πλατείας μπροστὰ στὸ Δημοτικὸ κήπο

γράφει: «Ἡ Ἡπειρος τοῖς προμάχοις τέκνοις, τοῖς ὑπὲρ Πατρίδος πεσοῦσιν εὐγνωμονοῦσα».

Ποῦ κεῖ εἶναι τὸ μνημεῖον τῶν

πάρκο μας, καὶ πόσες ἀκόμη τοῦ μέλειται νὰ ζήσῃ!

ΜΙΡΑΝΤΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ

Στ' τάξις 6) ξίου

ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΑΣ ΚΗΠΟ

Εἶναι ἀπόγευμα τοῦ Φλεβάρη. Ἡλιόλουστη ἡμέρα. Γι' αὐτὸ μὲ τὴν κυρία Ἀνθούλα, τοὺς κυρίους σπουδαστὰς καὶ ὅλη τὴν τάξι μας, ἀποφασίσαμε νὰ ἐπισκεφθῶμε ἕνα ἱστορικὸ μέρος τῆς πόλης μας «τὸν Δημοτικὸ Κήπο», ποῦ εἶναι στὴν Νότιο ἀνατολική πλευρὰ τῆς

γάλκινη προτομῇ τοῦ Χρηστάκη Ζωγράφου, τελευταία ἡ μαρμαρίνη στήλη τῶν πεσόντων Ἀγγλων ποῦ μᾶς βοήθησαν γιὰ τὴν ἐλευθερωθῆν τὰ Γιάννενα μας. Στὸ Δημοτικὸ κήπο στὴ μέση εἶναι τὸ Μνημεῖον τῶν Μπιζανομάχων. Τὸ ἀγκαλιάζει ὁ πιστὸς φίλος του ὁ κισ-

τοὺς Τούρκους τὸ 1912—1913.

Βλέποντας αὐτὰ, θυμούμαστε τὸ δοξασιμένο μας Μπιζάνι. Βγάλαμε καὶ μιὰ φωτογραφία ἐκεῖ. Ἀπὸ τὸν κήπο αὐτὸ ἀντικρὺσαμε τὰ χιονισμένα βουνά, τὴν γαλανόλευκη λιμνοῦλα μας μὲ τὸ ὁμορφο νησάκι τῆς καὶ τὶς βαρκοῦλες ποῦ ἔπλεαν στὰ ἡσυχὰ νερά τῆς. Ἡ λίμνη μας μὲ τὰ χιονισμένα βουνὰ σχηματίζει τὴν γαλανόλευκη σημαία μας.

Ὁ Δημοτικὸς κήπος ἔχει ὥραία θέα. Ἐκεῖ πηγαίνουν πολλοὶ ξένοι καὶ Γιαννιώτες. Τὴν ἀνοιξὴ κελαῖδουν τὰ πουλάκια γλυκὰ, ἀνοίγουν τὰ ματάκια τους τὰ λουλούδια καὶ εἶναι χαρὰ Θεοῦ ἐκεῖ μέσα! Μοῦ ἀρέσει πολὺ νὰ πηγαίνω στὸ ὁραῖο αὐτὸ μέρος! Τώρα μάλιστα ποῦ ξέρω καὶ τὴν ἱστορία του, γιὰ τὴν ὁποία αὐτός, τότε ποῦ τὰ Γιάννενα μας ἦταν σκλαβωμένα στοὺς Τούρκους, ἦταν τούρκικα μνημεῖα.

Ἄν προσέξετε μάλιστα θὰ βρῆτε στὴ Δυτικὴ του μεριὰ πλάκες κάτω μὲ γράμματα Τούρκικα. Ἀπὸ τὸ μέρος διήλθε ὁ Ἀἰμαργὸς μας γιὰ νὰ εἶναι τὸ στολίδι τῆς πόλης μας.

ΑΝΑΣΤ. ΧΡΗΣΤΙΑΔΗΣ

Τάξις Β' 4) ξίου

Οἱ ἀμυγδαλιές ἀνθισαν

Οἱ ἀνθισμένες ἀμυγδαλιές μᾶς προειδοποιοῦν πὸς ἔφθασε ἡ Ἀνοιξή. Ὁλη ἡ φύσις παῖνει ἄλλη ὄψη. Προχθὲς ἐκοίταξα μὲ περὶεργεια μιὰ ἀνθισμένη ἀμυγδαλιά. Σωστὴ νυφοῦλα στὰ ὀφθαλμοὺς τῆς. Χαϊρόταν καὶ αὐτὸ τὰ ὀφθαλμοὺς τῆς λουλούδια. Κοίταξε μιὰ ματιὰ ὀλόγυρσά του καὶ ἄποκαταστάσε ὥσάν νὰ τῆς ἔλεγε:

—Τὴν ὁμορφὴν ποῦ εἶσαι ἀμυγδαλίτσα. Πάλιν ὁμορφὴ εἶσαι σὺν νυφοῦλα. Καὶ αὐτὴ σὺν νὰ κατὰλαβε τὴν ἔλεγε, κοῦνησε τὰ χεράκια τῆς καὶ τοῦ ἔλεγε:

—Σ' εὐχαριστῶ καλὸ μου πουλάκι, εἶσαι πολὺ καλὸ, σ' εὐχαριστῶ.

—Μὰ καλὴ ἀμυγδαλίτσα, τῆς ξαναἔλεγε τὸ πουλάκι, βιάζεσαι πάρα πολὺ καὶ ὁ ἀέρας θὰ φυσήσῃ πάνω καὶ θὰ σοῦ πάρῃ τὰ ὀφθαλμοὺς καὶ ὁμορφὰ ἀνθία σου.

Τὸ πουλάκι ἔφυγε τρεχάτο. Ἐγὼ ποῦ παρακολουθοῦσα τὴν σκηνὴ αὐτὴ μὲ τὸ πουλάκι καὶ τὴν ἀμυγδαλιά εἶπα: «Σίγουρα τὸ πουλάκι αὐτὸ ἦρθε στὴν ἀμυγδαλιά γιὰ νὰ τῆς βάλῃ μισαλὸ ποῦ δὲν ἔπρεπε νὰ φορεθῇ τὸ ὀφθαλμοφάρμακόν της».

ΙΩΑΝΝΑ ΡΙΖΟΤ

Τάξις Α' 6) ξίου

Μία ἄλλη ἀποψὶς τοῦ Δημοτικοῦ κήπου

πλατείας, Βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ Ἐλευθερωτοῦ. Ἐκεῖ μέσα εἶναι τὰ ἐξῆς: Ἡ προτομὴ τοῦ Νότι Μπότσαρη, τοῦ γενναίου Σουλῆ ὅτι, τὸ μαρμαρίνο ἄγαλμα τοῦ Παπάγου ποῦ ἦταν ἀρχιστράτηγος στὸν πόλεμο τοῦ 1940—1941, ἡ

σὸς. Ἐκεῖ μέσα εἶναι θαμμένα τὰ ὀστά τῶν Μπιζανομάχων. Ἀπὸ πάλιν ἔβαλαν βράχια ποῦ τὰ ἔφεραν ἀπὸ τὸ Μπιζάνι. Στοιχὸς βράχους στερέωσαν 4 κανόνια καὶ ἔτσι μοῦ αἰετὶ σὺν μικρὸ Μπιζάνι. Στὸ Μπιζάνι πολέμησαν οἱ Ἕλληνες μὲ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ

Η ΜΕΓΑΛΗ ΓΙΟΡΤΗ

Και πάλι χαρούμενα κυτούν οι καμπάνες για να γιορτάσουμε τη μεγάλη εθνική εορτή. Και πάλι πορτές στα σχολεία και παρελάσεις για να τιμήσουμε τους γενναίους ήρωες του ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ που έδωσαν το αίμα τους και τη ζωή τους για να είμαστε σήμερα ελεύθεροι. 1821. Πικρή σκλαβιά σκεπάζει τη χ

ρια φτιάχνουν τα τάγματα των γενιτσάρων. Της περιουσίας τους τις ζητούν. Στην ψυχή όμως των σκλαβωμένων Έλλήνων που δεν ξεχνοῦσαν ότι είναι απόγονοι των ενδόξων προγόνων των είχε ριζώσει η ιδέα της ελευθερίας. Κι' ενώ ζούσαν μέσα στη σκλαβιά, σὸν τρόπο και την αγωνία, οι γιαγιάδες, σὸν

Ἡ Ἀκαδημία μας γιορτάζει τὴν ἐθνικὴ ἐπέτειο

Ἡ γαλανόλευκος κυματίζει καὶ τὸ ἀεράκι ποὺ τὴν χαϊδεύει, μοῦ στέλνει τὰ γαλάζια τῆς χαμόγελα. Σάββου, μπρὸς ἀπὸ τὰ ἐκστατικά μάτια μου, ἀγάμεσα ἀπὸ τὶς πτυχὲς τῆς Σημαίας, ξεπροβάλλουν σὰν ὄραμα ἡρωϊκῆς μορφῆς τοῦ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ. Βλέπω... τὸν Παλαιὸν Πατριῶν Γερμανὸ μετὰ τὸ ἱερὸ λάβαρο σὲ χέρια του νὰ ξεσηκώνει τὶς πολεμικές ψυχὲς τῶν ραγιάδων, γιὰ τὸν διπλὸ Εὐαγγελισμό.

Κι' ἀπὸ τὴν ἀπεραντῶσόν τ' οὐρανὸ ψηλά, ἡ Παρθένος Μαρία εὐλογεῖ τοὺς Ἕλληνες, ποὺ διέλεξαν τὴν ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Τῆς γιὰ τὸν δικὸν τους Εὐαγγελισμό. Καὶ τὰ λόγια τοῦ Γερμανοῦ ξεχνῶνται κι' ἀντιλαλοῦν σ' ὅλες τὶς ἄκρες τῆς σκλαβωμένης Πατρίδος:

—Ἕλληνες, ἦλθε ἡ ὥρα ποὺ περμένετε μετὰ λαχτάρα. Δὲν μπορεῖτε πιά—ὡ παιδιὰ ἡρώων—νὰ ζήσετε στὴν πικρὴ σκλαβιά. Φωνάξτε ὅλοι μαζί, μικροὶ καὶ μεγάλοι: «Λευτεριά ἀνάστα, σήκω, χάρισέ μας τὴν νίκη. Σὺ, Λευτεριά ποὺ θάσαι πάντα κοντὰ μας, γιὰ τὴν ὁγίαν, θγάνεις καὶ θὰ θγαίνεις ἀπὸ τὰ ἱερὰ κόκκαλα τῶν πιστῶν Σου Ἑλλήνων».

Τότε, σμίγει τὴν φωνή του ὁ Γέρος τοῦ Μωριά μετὰ τὴν φωνή τοῦ ταπεινότερου πολεμιστοῦ στὴν κραυγή: «Ἐλευθερία ἢ θάνατος!». Ἡ νεκρὴ γῆ ἀναστήθη κε! Ἐτοί εὐλευθερώθηκε ἡ Ἑλλάδα. Καὶ ἀπὸ τότε, κάθε χρόνο στὶς 25 Μαρτίου ὅλος ὁ Ἑλληνισμὸς εορτάζει μετὰ συγκίνησι τὴν ἀπελευθερώσιν του.

Στὴν πόλιν μας, τὰ Γιάννενα, εορτάσθηκε μετὰ μεγαλοπρέπεια ἡ ἐπέτειος αὐτή. Ἡ παρέλασις τῶν σχολείων καὶ τοῦ Στρατοῦ, κατεχειροδοτήθη ἀπὸ τοὺς Γιαννιώτες. Τὸ ἀπόγευμα τῆς 25ης Μαρτίου τὸ σχολεῖο μας εἶχε τὴν ἐδραίαν νὰ παρουσιάσῃ στοὺς ἐκλεκτοὺς θεατὰς ἓνα θεατρικὸ ἔργο τὸν «Κατσαντώνη».

Στὶς πρώτες σειρὲς τῶν ἐπισήμων διεκρίνετο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.κ. Σεραφεῖμ, ὁ κ. Νομάρχης, ὁ Στρατηγός, ὁ κ. Δήμαρχος καὶ ἄλλοι πολλοί.

Καὶ τὸ ἔργο ἀρχίζει. Μέσα στὶς διάφορες σκηνές, ξετυλίγεται ἡ ἱστορία τοῦ Κατσαντώνη ποὺ ἦταν ξακουστός κλέφτης τῆς Ἡπείρου καὶ τὸ καμάρι τοῦ λαοῦ τῆς. Στὰ διαλείμματα τραγουδοῦν οἱ χορωδίες τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν Προστίων. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου εἶναι ἡ ἐξῆς περίπου: Ὁ Ἀλῆ Πασάς, ἔξοχο

Θάνατος! Τὴν ἐπέτειο αὐτῆς τῆς εορτῆς γιορτάζει καὶ φέτος ἡ Ἑλλάς μας!

ΑΓΓΑΓΙΑ Θ. ΣΑΡΡΑ

ἘΝΤΟΣ ΣΕΡΑΓΙ ΤΟΥ ΑΛΗ ΠΑΣΣΑ.

Μία σκηνὴ ἀπὸ τὸ δράμα «Ὁ Κατσαντώνης» ποὺ παίχθηκε ἀπὸ τοὺς σπουδαστὰς τῆς Ἀκαδημίας μας κατὰ τὴν ἐθνικὴ ἐπέτειο τῆς 25ης Μαρτίου

λοοβασανισμένη 400 χρόνια γυναιὰ μας Πατρίδα. Κάτω ἀπ' τὸ βαρὺ ζυγὸ ἡ Ἑλλάς μας ὑποφέρει. Μαῦρα ἀβάστα καὶ σύννεφα τῆς σκεπάζουν. Τὰ αἰμορρα καὶ τὰ σκοτάνουν, ἀλλοῦ τὰ γδέρον ζωντανά! Μὲ τὰ τρυφερά τῆς θλαστὰ καὶ ἀφήνουν νὰ στελεχί τὶς ἀκτίνες τοῦ σ' ὅλη τὴν πλάση.

Τὸ δροσερὸ ἀνοιξιῶτικο ἀεράκι φυσαλλιοειδῶν καὶ κάνει τὰ φύλλα τῶν δένδρων ν' ἀνατριχιάζουν. Ἡ γῆ φέρε σὲ τὸ καταπράσινο φέρεμά της, τὸ κεντημένο μετὰ πολυχρωμίας πετάδι.

Ὅλα φαντάζουν ὁμορφα γιὰ εἶναι Ἀνοιξίς!..

Ὡ! πόσες μεγάλες χαρὲς ἔχει αὐτὴ ἡ πανέμορφη κόρη τοῦ γέροντος χρόνου!..

ΑΛΗΣ Γ. ΗΛΙΟΠΟΛΟΣ

Τάξις Ε' 6) ξίου

Ἐνας περίπατος σὸν δάσος

Μία ἡλιόλουστη ἡμέρα μᾶς εἶπε ὁ μπαμπὰς μας: «Σὰν καλὴ εἶναι σήμερα ἡ ἡμέρα. Θέλετε νὰ πάμε σὸν δάσος?».

Ἀμέσως ἐμεῖς ἀρχίσαμε νὰ τραγουδάμε ἓνα τραγούδι τοῦ δάσους. Ὅσοι ἐμῆς ἀρχίσαμε νὰ τραγουδοῦμε ἓνα τραγούδι τοῦ δάσους. Ὅσοι ἐμῆς ἀρχίσαμε νὰ τραγουδοῦμε ἓνα τραγούδι τοῦ δάσους. Ὅσοι ἐμῆς ἀρχίσαμε νὰ τραγουδοῦμε ἓνα τραγούδι τοῦ δάσους.

Περπατάγαμε, ὅλο περπατάγαμε, ὅσοι ἐμῆς ἀρχίσαμε νὰ τραγουδοῦμε ἓνα τραγούδι τοῦ δάσους. Ὅσοι ἐμῆς ἀρχίσαμε νὰ τραγουδοῦμε ἓνα τραγούδι τοῦ δάσους. Ὅσοι ἐμῆς ἀρχίσαμε νὰ τραγουδοῦμε ἓνα τραγούδι τοῦ δάσους.

ΚΩΝ. Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Τάξις Γ' 6) ξίου

γισμένος ἀπὸ τὸ συστηματικὸν πόλεμον καὶ τὶς ζημιὰς ποὺ τοῦ προξενεῖ ὁ Κατσαντώνης ἀποφασίζει νὰ ἀπαγῆναι ὁ Βελῆ Γκέκας τὴν γυναῖκα καὶ τὸ παιδί του γιὰ νὰ τὸν ἀναγκάσουν νὰ παραδοθῇ αὐτοῦ δὲν μποροῦσαν νὰ τὸν πιάσουν. Ἡ

Τὶ καλὰ ποῦναι σὸν σπῆτι

Ἀλήθεια, αὐτὴ ὥρα εἶναι σὸν σπῆτι! Ὅλοι ἐμῆς μαζεμένοι μέσα σὸν ξεσπῆτι!

Μὰ μέρα γυρίζοντας ἀπὸ τὸ σχολεῖο χαρούμενη κατέλαβα ὅτι θὰ χιονίσῃ. Ἐκάθησα κοντὰ σὸν παράθυρο. Τὰ σύννεφα ἔτρεχαν σὰν ν' ἀρχίζαν φοβερὸν πόλεμον μετὰ τὸν ἥλιο.

Σὲ λίγο οἱ νιφάδες τοῦ χιονιοῦ εἶχαν στρώσει τὴν γῆ. Τὰ σπουργιτάκια κατалаβαίνοντας καὶ αὐτὰ ὅτι τὸ χιόνι θὰ κρατοῦσε ἡμέρες, ἔψαχναν νὰ βροῦν κανένα σπόρο.

Ἡ γιαγιά κάθεται κοντὰ στὴ φωτιά καὶ γνέθοντας λέγει:

—Παιδιά, διαβάσατε τὰ μαθήματά σας;

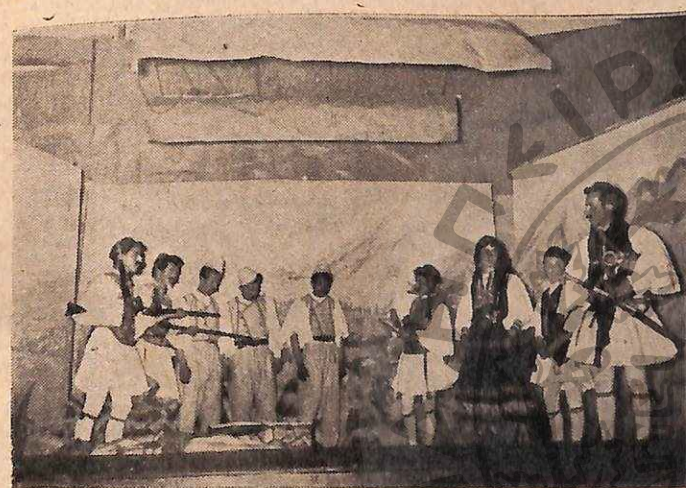
—Μάλιστα γιαγιά. Ἐλα νὰ σοῦ τὰ ποῦμε, λέει ἡ Ἀνθούλα. Ἐχουμε γιὰ τὸ Χριστούλη μας.

—Κι' ἐγὼ γιὰ τὸν Μ. Ἀλέξανδρον, λέει ὁ Κωστήκης.

—Νὰ ἤξερα παιδιὰ μου γράμματα, τὶ καλὰ ποὺ θὰ ἦταν!

στὸν Πασά. Ἐπειτα ἀπὸ ἀγνοίαν τοῦ Κατσαντώνη νὰ γίνῃ δοῦλος τοῦ Πασά θανατώνεται καὶ θρηνητεῖται ἀπ' ὅλους ὅσους τὸν ἀγάπησαν καὶ τὸν θαύμασαν.

Ἡ αὐλαία πέφτει ἀπὸ τὰ χειροκροτῆ

ἘΝΤΟΣ ΣΕΡΑΓΙ ΤΟΥ ΑΛΗ ΠΑΣΣΑ.

καὶ - Βασιλικὴ ὅμως εἰδοποιεῖ τὸν Κατσαντώνη καὶ αὐτὸς σκοτώνει τὸν Βελῆ Γκέκα, σφάζοντας τοὺς δικούς του. Γιὰ καλὴ του τύχη, ἀρρωσταίνει ὁ Κατσαντώνης καὶ καταφεύγει σ' ἓνα μοναχὸν. Ἐκεῖ ἀπὸ προδοσίαν τὸν πιάει Γιουσούφ - Ἀράτης καὶ τὸν ἀγ

ματα τῶν θεατῶν.

Ἡ 25η Μαρτίου μᾶς ἀφῆσε τὴν καλλίτερη ἀνάμνησι.

Ἀθάνατοι νεκροὶ μας, ξυπνήσατε νὰ ἴδῃτε τὴν Λευτεριά, ποὺ οἱ μᾶς χαροῦσατε μετὰ τὴν μεγάλην σας Θυσία.

ΜΙΡΑΝΤΑ Α. ΧΡΗΣΤΙΑΔΟΥ

Ὁ πατέρας διαβάζει τὴν ἐφημερίδα γιὰ τὰ νέα. Ἡ μητέρα πότε μπαίνει σὸν δωμάτιο καὶ πότε πᾶει στὴν κουζίνα. —Μαρίνα, Κωστήκη, Ἀνθούλα, Πόπη, ἔλατε νὰ φάτε.

—Καλὰ μητέρα, ἐρχόμαστε. Νὰ τελειώσουμε μιὰ στιγμὴ τὰ μαθήματά μας, ἀπάντησαν ὅλα μετὰ μιὰ φωνή.

Ἡ Πόπη διαβάζοντας παραμύθια, λέει σὸν μικρὸ ἀδελφάκι της:

—Γιαννίση, ἔλα νὰ σοῦ πῶ ἓνα ὡραῖο παραμῦθι.

Καὶ αὐτὸς τρέχει κοντὰ της μετὰ χαρὰ καὶ τὴν ἀκούει. Καὶ ἡ Πόπη ἀρχίζει τὴν κοκκινισκουρίτσα.

Τὰ ἄλλα ἀδελφάκια ἀρχίζουν σὲ λίγο νὰ παίξουν μετὰ τὰ παιχνίδια τους.

—Πόπη καλύτερα εἶναι νὰ τῆς δώλωμε τῆς κουζίνας τὸ καλὸ τῆς φόρεμα, εἶπε ἡ Ἀνθούλα.

—Τώρα ἂς παίξουμε τὶς κρυακουμπάρες, φώναξε ὁ Κωστής.

—Ναί, ναί, εἶπε ἡ Μαρίνα.

Ἀλήθεια τὶ ὥρα εἶναι σὸν σπῆτι!

ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΣΙΑΜΟΠΟΛΑΟΥ

Τάξις Ε' 6) ξίου

Ἡ μητέρα

Μητέρα εἶναι τὸ πιδ γλυκὸ καὶ ὡραῖο ὄνομα σὲ ὅλο τὸν κόσμον! Εἴμαστε χαρούμενα καὶ γελαστά ὅλα τὰ παδάκια ποὺ ἔχουμε τὴν στοργικὴν μητερούλα μας, ποὺ μᾶς φροντίζει νὰ γίνουμε καλὰ καὶ φρονίμα παιδιὰ.

Τότε καὶ ἡ μητερούλα μας θὰ εἶναι εὐτυχισμένη.

Γι' αὐτὸ καὶ περὶ ἀγαπᾶμε πολὺ τὴν μητερούλα μας. Κάθε βράδυ κάνομε τὴν προσευχὴν μας στὸν καλὸ Θεοῦ νὰ τὴν φυλάξῃ ἀπὸ κάθε κακὸ.

ΝΙΝΕΤΑ Μ. ΤΣΙΛΙΓΚΑ
Α' 4) ξίου

Ὁ κήπος μου τὸ Φλεβάρη

Ὁ κήπος μας ἄλλαξε ὄψη ἀπὸ προχθές.

Τὰ μαρούλια, τὰ κρεμμύδια, τὰ σκινδιὰ καὶ τὰ λαχανικά του ποὺ τὰ εἶχε μαράνει τὸ κρύο ἀρχίζουν νὰ ζωντανεύουν.

Ἡ Γραβανὰ ἔβγαλε τὰ μπουμπούκια γιὰ τὰ καινούργια φύλλα.

Ἀπὸ ζουμπούλια ἔβγαλαν τὰ λουλουδιὰ τους ποὺ μυρίζουν ὡραία καὶ ἄλλα εἶναι ἑτοιμα νὰ βγάλουν λουλουδιὰ.

ΝΙΚΗΦ. Κ. ΒΑΡΑΛΙΝΗΣ
Α' 4) ξίου

... ΠΕΡΝΑΜΕ ΤΗΝ ΩΡΑ... ... ΚΑΙ Ν' ΑΚΟΝΙΖΟΥΜΕ ΤΟ ΜΥΑΛΟ...

«'Αποσπάσματα από τὰ ἡμε- ρολόγια τῶν μικρῶν μα- θητῶν»

22—2—1959

Σήμερα τὸ πρωὶ, ποὺ ξύπνησα πῆγα στὸ παράθυρο νὰ κοιτάξω στὸ δρόμο. Εἶδα τὸν κύρ-Κώστα τὸ Λευκαδίτη, ποὺ πουλάει κρασί, νὰ σκουπίζει πολὺ - πολὺ κρασί. Ὁ δρόμος ἐμύριζε.... Τὶ εἶχε συμβῇ; Τοῦ ἔσπασε τὸ στεφάνι ἀπὸ τὸ βαρέλι καὶ τοῦ γύθηκε ὅλο τὸ κρασί.

Τὶ κοίμα τὸ κρασί ποὺ γύθηκε!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΡΙΖΟΥ

Τάξις Α' Βου Μονοταξίου

27—1—1959

Σήμερα ξεμέρωσε δυνατὸς βορ-
ριάς...

—Πῶς θὰ εἶναι τάχα τὰ φτω-
γά παιδάκια καὶ τὰ σπουρνιτάκια;
ἔλεγα μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου,
ποὺ ἤμουνα στὸ κρεβάτι.

Ὅταν σηκώθηκα εἶδα ἔξω τοὺς
ἀνθρώπους κουκουλωμένους καὶ ὁ
ἀέρας ἐφυσούσε δυνατά. Τὰ χόμα-
τα στοὺς δρόμους ἐσηκώνονταν σὰν
σύννεφα. Ἐπειτα ἐπῆγα κάτω στὸ
ἄλλο δωμάτιο. Ἐκεῖ ἦταν γερὴ φω-
τιά καὶ κάθησα νὰ ξεσταθῶ. Κάθη-
σα λιγάκι καὶ ἔγραψα.

Στὸ χωριὸ φυσούσε δυνατὸς ἀέ-
ρας καὶ πῶς τὸν τσίγκο καὶ κου-
δναίμε... Ὅταν ἐνιέρωσε καλὰ βλέ-
πομε τὸ μαγειριὸ νὰ εἶναι χωρὶς
σκεπή. Τότερα πῆγα καὶ τὴν
ἐπῆρα... Ὁ μπαμπὰς μᾶς εἶπε
πὺς ἦταν θεομηνία γιὰ κάποια ἀ-
μαρτία... Ἐγὼ ἔκανα τὸ σταυροῦ
μου μαζί με τὸν παπὰ, γιὰ νὰ στα-
ματήσῃ ὁ βορριάς...

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΜΠΟΥΚΑΣ

Τάξις Β' Βου Μονοταξίου

23—2—1959

Ἐγὼ ἔνα δόντι ποὺ μοῦ ταραξέ-
ται. Τὸ κουνάω μετὰ τὴ γλώσσα μου
καὶ με πονάει. Ἡ μαμά μου με ξε-
γέλασε. Τὸ ἔδεσε μετὰ κλωστή
καὶ μοῦ τὸ ἔβγαλε. Ἐβγήκε καὶ λί-
γο αἷμα. Δὲ με πόνεσε καὶ πολὺ.
Ἐπειτα τὸ ἔβριξα στὸ σπῆτι γιὰ
νὰ γίνῃ σιδερένιο.

«Νὰ κουνούνα κόκκαλο
καὶ δός μου σιδερένιο».

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΝΑΣΤΟΣ

Τάξις Α' Βου Μονοταξίου

ΣΚΑΛΑ 1η

- 1) —
- 2) —
- 3) —
- 4) —
- 5) —
- 6) —
- 7) —
- 8) —

- 1) Γράμμα τῆς ἀλφαβήτου
- 2) Ἄρθρον
- 3) Σῶμα Στρατοῦ
- 4) Πρόθεσις
- 5) Θέλει (ἡ) νὰ κολυμπᾷ
- 6) Ἀρχαία πόλις τῆς Πελοποννήσου
- 7) Ἀνδρικὸν ὄνομα
- 8) Ἔπαι τὸ κύνειον

Μετὰ τὰ ἀρχικά κάθε λέξεως σχηματί-
ζεται χαμένη ἡπειρος.

ΣΚΑΛΑ 2α

- 1) —
- 2) —
- 3) —
- 4) —
- 5) —

- 1) Νῆσος τοῦ Αἰγαίου
- 2) Βουνό
- 3) Τὸ μισὸ τοῦ θάρρους
- 4) Σύνδεσμος (ἀνορθογραφία)
- 5) Σύμφωνον

Ὁριζοντίως καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

ΣΚΑΛΑ 3η

- 1) Π—Σ
- 2) Π—Σ
- 3) Π—Σ
- 4) Π—Σ
- 5) Π—Σ
- 6) Π—Σ
- 7) Π—Σ
- 8) Π—Σ
- 9) Π—Σ
- 10) Π—Σ

- 1) Ἀόριστος ἀντωνυμία (ἀρσ.)
- 2) Καθαρεύουσα τῆς λέξεως «παιδί»
- 3) Νησί τῶν Κυκλάδων.
- 4) Φωτίζει
- 5) Ρωμαῖος διοικητὴς τῆς Παλαιστίνης
κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Χριστοῦ.
- 6) Εὐρίσκειται πρὸ τοῦ ναοῦ.
- 7) Ἀρχιστρατήγος τῶν Ἑλλήνων καὶ
νικητὴς τῶν Περσῶν.
- 8) Στὴν ἀρχαίαν σημαίνει κῆπος.
- 9) Τελευταῖος Βυζαντινὸς Ἀυτοκράτωρ
- 10) Τύραννος τῶν Ἀθηναίων.

ΣΚΑΛΑ 4η

- 1) Μ—
- 2) Μ—
- 3) Μ—
- 4) Μ—
- 5) Μ—

- 1) Ἐνδοξος ναύαρχος ἀγωνιστὴς τοῦ
1821
- 2) Ἀρχ. ὀνομαστὴ πόλις τῆς Ἰωνίας
- 3) Πρόγονος τοῦ ἐλέφαντος
- 4) Ἐξαίρετος γλύπτης τῆς ἀρχαιώ-
τητος
- 5) Χερσόνησος τῆς Πελοποννήσου.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

1ον

Σκούφια ἔχει, κεφάλι δχι,
πόδι ἔχει, παπούτσι δὲν ἔχει.

2ον

- 1) Δὲν τὸ βλέπομεν, ἀλλὰ τὸ ἀσθα-
νόμεθα ἀπὸ τὸ βάρος του.
- 2) Τὶ εἶναι ἐκεῖνο ποὺ εἶναι τόσον
λεπτὸν, ὥστε ἀρκεῖ νὰ τὸ ὀνομάσῃ κα-
νεῖς, διὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ πλέον;

3ον

Εἶναι βαρὺ σὰν σίδηρο
Εἶναι γλυκὺ σὰν μέλι.
Ὅτε στὸ χέρι πιάνεται
Ὅτε στὸ ζῆγι μπαίνει.

4ον

Ἐχὼ πτέρυγας μεγάλας,
τὰς ἀπλώνω, τὰς ἀνοίγω,
πλὴν ποτὲ δὲν κατορθώνω
ἀπὸ τὴν θέσιν μου νὰ φύγω.

ΠΑΙΧΝΙΑ

Ὅπως βλέπετε, ἔχετε ἐδῶ 16 γράμ-
ματα ἡριθμημένα 1—15 καὶ τὸ Ο.
Κάθε γράμμα ἔχει τὸν ἰδικόν του ἀ-
ριθμὸν.

Μπορεῖτε τώρα νὰ σχηματίσετε μετὰ τὰ
16 γράμματα ὀριζοντίως 4 κανονικὰς
λέξεις τῶν 4 γραμμάτων κάθε μιᾶ; Ἐ-
ὰν ἡ λύσις εἶναι ὁρθή τότε ὀριζοντίως
καὶ καθέτως οἱ ἀριθμοὶ ποὺ ἀντιστοι-
χοῦν εἰς τὰ γράμματα θὰ δίδουν σύν-
ολον 30.

α)	Π1	Β2	Κ3	Ν4
β)	Λ5	Ο6	Σ7	Ω8
γ)	Θ9	Ρ10	Ξ11	Α12
δ)	Δ13	Χ14	Ι15	ΕΟ.

ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟΝ

1. Εἶμαι ὁρος τῆς Καλιδικῆς.
Ἄν τὸ πρῶτον γράμμα ἀλλάξῃς,
μεγάλον βασίλειά θὰ δοῖς.
2. Ὅρος τῆς Μ. Ἀσίας καὶ ... ζῶον.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΗΡΩΙΚΗ ΕΠΟΠΟΙΑ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ

Ὑψηλότατε Βεζύρη!

Μὴ στοχασθῇς Βεζύρη, ὅτι θὰ μ' εὖ-
ρης μικρόψυχον εἰσιδὴ ἔχεις εἰς χεῖρας
σου τὴν γυναῖκά μου καὶ τὰ τέκνα· ἡ ἀ-
γάπη τῆς Πατρίδος μου με κάμνει νὰ μὴ
στοχασθῶ οὔτε γυναῖκα, οὔτε υἱούς· εἴ-
σαι ἐξουσιαστὴς νὰ τοὺς κάμῃς ὅ,τι καὶ
ὅπως θέλῃς, ἐγὼ δὲ με ὅλην μου τὴν φυ-
λὴν καὶ συναδέλφους μου εἶναι ἀδύνατον
νὰ σοὶ παραδώσωμεν τὰ ὅπλα ζῶντες.

4 Δεκεμβρίου 1803, Ἀγία Παρασκευὴ

ΦΩΤΟΣ ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ

καὶ λοιποὶ μεγάλοι καὶ μικροὶ Σουλλιωταί

Ἡ ὑπερήφανος ἀπάντησις τοῦ Φώτου Τζα-
βέλλα πρὸς τὸν τύραννον τῆς Ἡπείρου Ἀλῆ
Πασσᾶν

